Ն 2247

1885 ՓԵՏՐՎԱՐ 1 ՇՈՒՐՄԱՆ

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՋԸ ՄԷՆԼ

ԹԷՐՋԻՄԱՆԸ ԷՖԵՐԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒԻԼԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Մէկ ամիսկէ 20 ղրուշան

ՕԹԱՄԱՊՕԼ ԻԶԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻԶԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իշիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱԼՐԱՆ

ԻԼԱՆԱՅ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իշիւն

1 վէ 2 վէ 3 ամսոյ սահիպէյէ . . . 5 ղրշ.
Գիւնէմիւ սահիպէյէ . . . . . 2 »

ԻՊԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուլու�սարրաֆիյէյէ պիտ իլանաթ.

2 վէ 3 ամսոյ սահիպէյէրէ . . . 6 ղրշ.
Գիւնէմիւ սահիպէյէ . . . . . 4 »

Զիյատէ միւատէթ իշիւն իլանաթա այլը բազարլըգ օլուր։

Մէվատը նաֆիսյա ապիր պէնալէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ ուրճ օլունմայան եվրագ իսաէ օլունմայաճագ ապը։

ԿԻԻՆԻԻ ԿԷՉՄԻԾԷՆ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իսարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Օթամապօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 իսանէտէ տիր։ — Գազէթանըն ուսուլը իսարէ վէ թահրիրիյէսինէ պիտ քեաֆիֆէի մէվատա հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Շիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի, քեաֆիֆէի մէքեաթիպպին տախի անուն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիպա իտէր։

ԿԻՒՆԻ ԻՒՐ ՀԱՎ ԱՏԻՒ

Պու սապահքի թուրէտ պէր վէճհը աթի օգունմուշ տըր.

«Մեյսիյաթ ալէյհինտէ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Ինկիլիթերրա արասընտա հուսուլը իթիֆաք մատտէսինճէ իւմիտլէր գավրէշմէքտէ, վէ պու տախի պիր թագբմ շուրիշ վէ նիզալարընը էօնիւնիւ քէսէճէկկի ճիհէթլէ, պահսը մէսարը ասայիշբէրվէբան օրմագտա օլուպ, տէվլէթլու Հասան Ֆէհմի բաշա հաղրէթլէրինին մէմուրիյէթը միւհիմմէլէրինճէ մազհարը հիւսնը մուվաֆֆագիյէթ օլմայարը թէմէննիսի՝ չիմտի ատէթա էվրօբաճա թէմէննիյաթը ումումիյէ սըրասընա կէչմիշ տիր։

«Իֆճապաթը զէմանէտէն օլարագ թարապլուս վէ Պէնկազի մէվգիլէրի՝ զուէթլէ նաղիլիք քէպ էյլէտիկինէ վէ օլ պապտէ թէտապիրը թէհֆիֆուզիյէ իթթիխազը լազըմ պուլունընընը մէպնի, ճանիպը Պապը Ալիտէն իյիֆի միւգթագիյաթընա հիմմէթ պուլրըլաճաղը՝ պիրբիրիյագ տըր։ Օլ պապտէ էվվէլ վէ ախըր իթթիկիմիզ իխթարաթը խայրխահանէէնին միւշահէտէի էսմարը (սէմէրէ) իլէ միւթէֆիր օլաճաղընը չիւպհէսիզ տիր։»

—

Օսմանը սէֆիրլէրինճէ պաղը թէպէտտիւլաթ մուզու պուլարագ Հասան Ֆէհմի բաշա հաղրէթլէրինին՝ Լօնտրա սէֆարէթը Սէնիյէսինէ, վէ Լօնտրա սէֆիրի Միւգիս բիւսբաշա հաղրէթլէրինին՝ Պրին սէֆարէթը Սէնիյէսինէ, վ Գերլին սէֆիրի Սահտ բաշա հաղրէթլէրինին՝ Տէրսաատէթ ճէլպ իլէ միւքէյա մէսնէտլէրին. տէն պիրինէ նասպ ու թային օրը նշանագլարընը նէ-ըզ-եաղզյօր իսէ տէ, պու պապտէ հիչ պիր բէսմի մալիւմաթ պուլունմատըղընտան, մէղքիւր հավատիսին նէ տէրէճէ մագրունը սըհհէթ օլտըղը թային իտիլէմէզ։

—

Պահրիյէ նէզարէթի՝ ախիրէն թէբսանէի ամիրէտէ ինչա օրնան Հոֆդէյէ զըրհլըսընը թէճճիղ ու թէսլիհի իշիւն իգթիզա իտէն թօբար հագգընտա Դրուբ ֆապրիգասընն Տէրսաատէթ վէքիլի Մ. Տինկլէր իլէ պիր մուգավէլէնամէ ագտ իթմիշ տիր։

Մէղքիւր թօբարը գըյմէթը մէճմուասը՝ 85000 լիրա օլուպ, պունուն 15000 ի պէր վէճհը բէյնի իթա օլընըպ, 15000 ի պիր այտան վէ 15000 ի տախի մէղքիւր պիր այտան սօնրա 40 կիունէտէ թէէտիյէ օլընճագ։ վէ պագը գալաճագ 40000 լիրա տախի հիւբիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան կէօնթերիլէն պիր Ա. էմին պանգասը թարաֆընտան թէսվիյէ գըլընաճագ տըր։

—

Բիվայէթէ կէօրէ, Օսմանը Պանգասը իլէ Գօնթուար տ'էսգօնթ պանգասընն սէրմայէտարընը՝ չըմէնտֆէրլէրին իլթիսագը խաթիրընը խնդասը մէսա բիֆի իշիւն եգրագիտէճէքլէրի 23 միլիօն ֆրանգընն ֆաիզինի 100 տէ 7 տէն 6 յա էնտիրմիշէր տիր։

Էսասը մէսէլէ հագգընտա հէնուզ պիր գարարը գաթի վէրիլմէմիշ տիր։ (Սը-մոգ-ի)

—

Պիր վագըթտան պէրու Թէրսանէի ամիրէտէ ինչա իտիմէքտէ օլան Շ-ը վէ Ֆ-ը կամպօթլարընընն ինչաաթը իքմալ օլընըպ, կէչէն կիւն Շ-ը-ը մաքինասը բըրօվա իտիտիկի կիպի, Ֆ-ը-ը տախի եագընտա արմասը տօնատըլաճագ տըր։

—

Պագը Ալի՝ մէմալիքը էճնէպիյէտէ մուգիմ սիֆէրաի Օսմանիյէյէ ախիրէն պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իտէրէք, միւշիր Նուսրէթ բաշա հաղրէթլէրի լեհինտէ. Պերլին ահնամէսինէ վազը իմգա իտէն տիվէլը մուազամանը թէվասսութընը թալեպ իթմիշ տիր։ Պուգրէշ վէ Սօֆիա գապինէթօլարը՝ բաշի միւշարէհ հազրէթլէրինին Պուկարիսթան վէ Տօպրուճատա պուլունան էվլաքը մասիասընը պիր սուրէթը միւսթէպիտանէտէ զապթ ու միւսատէրէ իթմիշլէր տիր։

Մուշիր Նուսրէթ բաշա հազրէթլէրի՝ Տէրսաատէթտէ մուգիմ տիվէլը մուազզամա սիւֆէրասընընն բէյը հաքմանէլէրինի թալեպ իթմէք նիյէթինտէ պուլունընը, վէ պու մէսէլէնին հէյէթը սիֆէրայէ արզ օլունմասը իշիւն մէհաֆիլը ալիյէտէ ինկիլթերրա վէ Ռուսիա սէֆիրլէրինին Տէրսաատէթ վիւրուտինէ պէքլէնմէք բաուկի՝ պունտան ագտէմ կաղէթալարտա եազըլմըշտը։

Լէկէր պու ֆրսաթտան իսթիֆատէ օլունարագ, Նուսրէթ բաշա հաղրէթլէրինին թըգը հալինտէ պուլունան պիր չօգ Միւսլիման էմլաքսահիպլէրինին տախի միւթալեպաթը սիւֆէրաի էճնէպիյէյէ արզ օլունսա փէնա օլմազ զանն իտէրիզ։ Պու սուրէթլէ Պապը Ալի՝ քէնտի թէվէճճիւհ վէ հըմայէսինէ հագգը օլան պիր չօգ ասկարը իսթիտատէն գուրթուլմուշ պուլունուր։

—

Տէրսաատէթտէն Գօրչ-բէնգան Բուլիթէտէ պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Թիւրքիա վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պիր իթթիֆագա տահիր էվրօբա կաղէթալարը թարաֆընտան իշէ օլանան բիվայթ էսասըզ իսէ տէ, տէվլէթլը միւշարէլէհիմա պէյնին. տէ չօգտան պէրու իթիլաֆը էֆքեար մէվճուտ օլտըղը սահիհ օլուպ, իխթիլաֆը մէգքիւրը տէվամ ու թագվիյէսի՝ մէճհաֆիլը Օսմանիյէտէ արզու օլընմազտա տըր»։

ՏԱԼԻԼԻԹԼԻ

Թարաֆը հաղրէթը բաշահշահիտէն Մարմարա հարիդէտէկեանընա խանէլէր ինչասը իշիւն մրգտասը քիֆայէտէ քէրէսթէ վէ չիվի իմա օլընտըղը կիպի, քիրեճ վէ սարբէ իշիւն տէ ատամ պաշընա 126 ղրուշ թէվզի իթտիրիլիկի կէչէնտէ եազըլմըշ տըր։

Պու քէրրէ Մարմարատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, մէպլաղը մէպպուր 126 ղրուշ օլմայրպ 148 ղրուշ 10 բարա իմիշ։ Հարիդէտէկեան՝ իշպու ինայէթ վէ մէրհամէթը հաղրէթը Բաշահշահիտէն տօլայը պիր թէչէքիւրնամէ թանզիմի իլէ խաքիբան Շահանէյէ արզ օլընմագ իւզրէ Տէրսաատէթէ իրսալ իթմիշլէր տիր։

—Մէճմուաթա կէօրէ, Տէրսաատէթ Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ՝ կէլէճէք բաղար էրթէսի կիւնիւ շէհրիմիզ ավանթ վէ մուվասլէթ իտէճէք տիր։ Սէֆիրը միւշարէլէհ՝ Օռէստ թարիգիյէ կէլմէք իւզրէ օլտըղընտան, տիւնքի կիւն միւրուտի մէմուլ իքէն, Օռէստ լիմանընընն հալա տօնմուշ պուլունմասընա մէպնի վարնա թարիգիյէ կէլմէյէ մէճապուր օլմուշ տըր։

—Պէյօղլունտա Բանկալթիտէ Մ. Տիմիթրաքի նամ քիմէնին խանէսինէ նէրտիվէն իլէ 3 նէֆէր խրբսըզ կրբէրէք վէ քէնտիրէրինի կէօրիւպ մէն իթմէք իսթէյէն պէքճիյի սիրահլը գօրգուտարագ 30 լիրալըգ գատար էշեա չալըպ կէօթիւրմիւշէր տիր։

Քէզալիք Պէյօղլունտա Մաճար չէշմէսինին գուրչուն վէ մուսլուգ վէ սարբէսինի կէչէն կիւն խբրսըզլար աշբրմըշլար տըր։

—Նէֆսը կէլիպօլուտա ինչասընա պաչանըլըպ նաթէժամ գալմըշ օլան պիր մունթազամ իսլամ մէքթէպինին իքմալը ինչաաթը իշիւն թարաֆը հաղրէթը Բաշահշահիտէն 150 լիրա իհսան պուլրըլըզը՝ պունտան ագտէմ եազըմըշ իտի։

Մէքթէպը մէղքիւրը ինչաաթը պու քէրրէ խիթամ պուլմուշ օլմաղլա, ժահալի հիւբիւմէթ մէմուրիինի վէ վիճուշ վէ միւթէպերանը հաղրը օլտըղը հալտէ ըէսմը քիչատը իճրա օլընմըշ՝ վէ օլ պապտէ պիր տէ թէչէքքիրնա է թանզիմ օլընարագ խաքբաիշահանէյէ արզ ութագտիմ գըլընմըշ տըր։

—Իւզերինէ եազըրգ Ալէքսանիա սէֆարէթխանէսի ինչա օլունմագ իւզրէ թարաֆը հաղրէթը Բաշահշահիտէն Ալէքսանիա իմբերթաօրընա իհտա պուլրուլան թարաֆիատաբի արսանրն մէսարիֆը ինչարիյէսի իշիւն Ալէքսանէա մէճլիսը մէպուսանը 60740 մարք եանի թագրիպէն 3000 լիրաի Օսմանի թախսիս էյլէմիշ տիր։

—Տիւնքի Սրամդաս կաղէթասը՝ Պանքէն նամընտա պիր Ամերիգալը սէյյահրն ախիրէն չէհրիմիզ վիւրուտինճէ, էշեարարը միյանընտա պուլունան պիր թագբմ զարարսըզ քիթապարրն կէօմրիւքտէ միւսատէրէ օլունընընը, վէ մուսիւլէյինին մէղքիւր քիթապարը ալմագ իշիւն իճրա իթտիր թէշէպպիւսաթընն սէմէրէսիզ գալարագ քէնտիսինին Ամերիգա կիթտիկինի եազըյօր։

—Էվվէլքի սապահ Շիրքէթը խայրիյէնին իւսկիւտարտան քէօբրիւլէ հարէքէթ իտէն 13 նիւմէրօլը վաբօրընն օճաղընընն պիր չիվիսի՝ էնամ բահտէ պէօյլուք պիր բաթըրտը իլէ ֆբրլամըշ օլտըղընտան, վաբօրտա պուլունան եօյճուլար՝ վաբօրընն գաղանը բաթլատըղընա զահիպ օլարագ ֆէվգէլատէ իսէվֆ ու հէյէճանա տիւշմիւշլէր տիր։ Օ արա օրատան կէչմէքտէ օլան 14 նիւմէրօլը վաբօր՝ մէղքիւր եօյճուլարը ալըպ քէսբրիւլէ կէթիրմիշ տիր։

—Կէչէն բաղար ագշամը Բանկայիտէ Սուրբ Յակոբ մահալէսինէ պիր մոտիսթա գատրընընն խանէսինէ խըրսըզ կիրէրէք, սահթ գօրտօնրյա պէրտակէր իբէլքի պիր գաչ ատէտ միւշէրի ֆիսթանը տախի սըրգաթ իթմիշ օլտըղընտան, մէրգու�գատրն՝ քէյֆիյէթի տէրհալ գաղըթայա խապէր վէրմիշ տիր։

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ 4 բատէլէրինէ Պէյօղլու միւտտաիի ումումիսի Միհալաքի էֆ. մայէթինտէ պիր միւսթանթիգ վէ պիր տէ բօլիս մէմուրը պուլունտըղը հալտէ, պիր պէպէմէնին իհսպաղը իւզերինէ, Պէյօղլունտա Պրուսա սօգաղընտա 17 նօմէրօլու միթէպէր խանէյի պասարագ՝ քէմալը նէգաքէթ վէ ուսուլէթլէ իճրաի թահարրիյաթ իթմիշ իսէ տէ, խանէ խալգը՝ հիչ պիր չէյտէն խապէրսար օլմատըղընտան, էնամ պէնտ օլրպ, տիւշարը խէվֆ ու էնտիշէ օլմիշ տըր։ Լաքին մէղքիւր խանէտէ արանըլան չէյին՝ զայպտա օ. լան պիր ... թավուս գուշը օլ. տըղը անլայշըլըպ, պու տա պիթթապ օրատա պուլունմատըղընտան, թահարրիյաթը մէղքիւրէ՝ ումումի խանէ խայգընընն գահգահասրյա խիթամ պուլմուշ, վէ մուխպիր օլան պէպէմէնին պիր միւդէվվիր վէ միւֆթերի օլտըղը անլայշըլմըշ տըր։

—Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հաղրէթլէրինին եարընն չէհրիմիզտէն թէհրանա հարէքէթի միւնասէպէթիյլէ տիւն ագշամ իրան չէհպէնտէրխանէսինտէ իրան միւթէպերանընա միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ վէրիլմիշ տիր։

Սէֆիրը միւշարէլէհ՝ պու սապահ լի էճրիլ վէտա իրան միւթէպերանընը չէհպէնտէրխանէտէ գապուլ իտէճէք տիր։

—Մուսուլտան եազըլան պիր մէքթուպա կէօրէ, Մուսուլա 25 սաաթ մէսաֆէտէ Շեադլավա նամ պէօյիւք գարիյէտէ միւսթագիլ պիր քիւրտ խանէտանընտան նէչէթ իթմիշ օլան վէ գըյագլըղը իլէ հերքէսին մուճիպը տէհզիթի օլան Մահմուտ պէյ նամընտա պիր էմիր՝ պու քէրրէ վարի թահսին բաշա հաղրէթլէրինին թէտապիրը հասէնէսի սայէսինտէ գան տէօքիւմէքսիզին ազլ իտիլէրէք, գարիյէի մէղքիւրէյէ պիր միւտիր թային գըլընմըշ տըր։

Մէքթուպը մեզքիւրտէ պէյան օլունընընընա կէօրէ, մէրգում էմիր՝ իտարէի հիւբիւմէթը Սենիյէյի թանրմայրպ, ճիվար գարիյէլէրտէ էնամի թաղեիգաթ իճրա իտէրէք քէօլիւլէրտէն քէյֆը մաէչա էօյր վէ վէրկի թօրլամագտա, վէ կիւզել վէ մահսուլտար արազիլէրի զապթ իթմէքտէ, վէ միրասիօրսըզ էօյէնլէրէ միրասխոր օլմագտա իտիյ. հաթթա քէնտիսինին բուխաթը օլմագընընը քիմսէ էվվէնէմեզ իտիյ։

Մէրգում էմիր՝ պիր գաչ քիչի իլէ քէնտի մահալը իգամէթինէ կիտիլէճէք եօլտա պիր պօղաղը միւտաֆաա իտէպիլէճէյինտէն, վէ քէնտիսինտէն գօրգարդը իշիւն պիր իշարէթիյլէ թարաֆտարանը սիրահա սարբլաճաղընտան, վայիի միւշարէլէհ գան տէօքիւլմէմէք իշիւն եաուընզամ մէրգում էմիրին իգամէթկեահընա կիթմիշվէ պաղը կիզլի թէտապիր իլէ մէրգումըն նուֆուզընը քէսբ իթտիքտէն սօնրա, պիր կիւն տէ ճիվարտան խաֆիէն ասքէր ճէլպ իտիւպ, վէ մէրգումա մուգավէմէթ իթմէյէ մէյտան վէրմէքսիզին ազլ իտիւպ, գարիյէի մէղքիւրէյէ տիկէր պիր միւտիր թային էյլէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Բարիզ 11 փեար.

Մէէլիսը մէպուսանտա սօլ թարաֆ մունթէհա ֆրգասը՝ Գօնկօ մէսէլէսի հագգընտա պիր սիվալ խրտա իթմիշ տիր։

Հօնկ Գօնկ 11 փեար.

Շուլյու պուլան պիր հավատիսէ կէօրէ, պիր Ֆրանսըզ տօխանմասը՝ Շանխայ գուրպինտէ Կիլյաֆ նամ մահալէ վիւրուտ էյլէմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զարչէնպիհ կիւնքի խառն ժողովտա Մուշը Առաջնորդ մէսէյէսի թահթը միւզաքէրէյէ ալընտըղը էսնատէ, մահալը մէղքիւր մէսաիհը ռուզմէրբէսինին ռույէթ ու թէսվիյէսի իշիւն, Ալէքթճեան Գեր. Տ. Գրիգորիս Սրբազանյա պէլիսթիշարէ Մուշա պիր Ա. Ֆոխանորդ նասպ իտիլմէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

..

Երինէ մէղքիւր խառն ժողովը գարարը մուճիպինճէ, Սուքիասեան Գեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազան՝ Էտիրնէյէ Առաջ. Ֆոխանորդ թաեին օլունմուշ տուր։

Ռուհանիի մուսմիլէյէ՝ անասրլ էտիրնէյի պիր միւթէպէր խանէտանա մէնսուպ տըր։

..

Թրապիզօնա կէօնտէրիլէճէք Առաջ. Նամզէտլէրինին ճէտվիլը էսամիսինէ պու քէրրէ սուրէթը մախսուսէտէ Սրուանձտեանց Գեր. Տ. Գարեգին վարդապետին տախի տէրճ օլունմասընա չարչէնպիհ կիւնքի խառն ժողովտա գարար վէրիլմիշ տիր։

—

Տիւն Ս. Վարդանանց եօրթուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ բաթիթախէն միւթէլիֆ սէմթլէրինտէ միլլի զիյէթլէր իճրա օլունուպ, խուսուսիյլէ Գատրքեօյին Ս. Թագաւոր քիլիսէսինտէ Այվազեան Գեր. Տ. Եղիշէ վարդապետ Գուտտասը Շէրիճ թագտիս իթմիշվէ պատել Գուտտաս Ս. Բարսեան մէքթէպինին գըզ վէ էրքէք չակիրտանը թարաֆընտան նութգար սէօյլէնմիշ վէ նաղմէլէր թէրէննիւմ օլունմուշ տըր։

Քէզալիք Իւսկիւտարը Ս. Կարապետ վէ Ս. Խաչ քիլիսէլէրինտէ վէ Պէյի.քթաշ իլէ Բումկալի Հիսարընտա տախի եօրթուն մեզքիւր միւնասէպէթիյլէ մութանթան սուրէթտէ բուհանի զիյնէթլէր իճրա օլունմուշ տըր։

—

Պու կիւնքի Թ. Հ-էյէ-ընտա օգունմուշ տըր։

«Էրմէնի բարիգիլիկինէ եէնի ինթիսապ օլնան Արթին էֆէնտի հաղրէթլէրի հագգընտա ախիրէն եաղմըշ օլտուղըմըզ պիր ֆգրա (1) Էրմէնիլէրին գրսմը ազէմի թարաֆէտան քէմալը մէճմունիյէթլէ թելագը իսկիտիկի հալտէ, ագալիլէթ թարաֆընտան տախի մաքսի սուրէտտա ըստ. գը օլունտըղընը իսթիսպար էյլէտիք։

«Պու ագալիլէթ՝ կէօյա քէնտիլէրինի սատագաթը Օսմանիյէտէն թէճրիտ էյլէտիկիմիզ իշիւն միւթէֆսիր օլմուշլար։ Թէէսսիւրին պու ճիհէթի՝ սատագաթը Օսմանիյէի իտտաա տիմէք օլտըղընտան, չայանը թէպրիք տիր։

«Իշէթ պիզ իճմալլերիմիզտէ սէրտ էյլէտիկիմիզ միւթալաաթը նէ պիր թարաֆը մէճմուն վէ նէ տիկէր թարաֆը տիկիր իթմէք իշիւն սէրտ իթմէյէրէք, մէնֆաաթը ումումիյէ հանկը նօգթաա իսէ անը նօգթաի նաղար իթթիխաղը իլէ սէրտ էյլէտիկիմիզի նաղարը տըգգաթա ալանլար, թէճրիտը սատագաթ ֆիլան խուլեալարընա տիւշմէյէրէք։ Եալընդ պիթթարաֆիզընը մուզտան իւմտիար օլմագ լիզումինի թասդիգ իտէրլէր։

«Թէքրար էյլէրիզ քի, Ալթին էֆէնտի կիպի ինսանիյէթ վէ հումիյէթ վէ սատագաթլա իշթիհար իթմիշ օլան պիր զաթը՝ Էրմէնի գավմընն 100 տէ 80 նիսպէթինտէ պիր էքսէրիյէթի ինթիխապ էյլէմիշ օլուր իսէ, պու հայ ճէօմասթէրիմէնիյանը հիւբիւմէթը մէթպուէլէրինէ օլան թէվէճճիհէ վէ սատագաթընը միւվազէնէ իշիւն բէք գըյմէթի պիր մրգեաս մագամընա գահմ օլուր։ Ագալիլէթտէ գալանար տախի էկէր ֆիլհագիգա իտտաբ սատագաթտա պուլունուօրրար իսէ, պու իտտաալարընը մուհապպէթ վէ համիյէթը Օսմանիյէլէրիյլէ իսպաթ իթմէկէ մէճպուր կէօրիւրլեր։

«Իշպու բաթրիգ ինթիխապը մէսէլէսինտէ պիր թագբմ խապէրլեր տահա ալը յօրը. գ. ան. լէրին միւթալլիգ օլտուգարը զէվաթ հագգարընտա սահիհ օլմալարընը կէօնիւլիմիզ հիչ իսթէմէտիկինտէն, գալէ պիլէ ալմատըգ վէ ալմայըզ։

«Հավատիսին պու ճիհէթինի՝ ագալիլէթը Էրմէնիյէլէ հէր քիմին խուսուսէթի վար իսէ, անլէր նէչը էյլէսինլեր։

«Պիզ հըսսը խուսուսէթի ֆաղիլէթը պիթթարաֆիյէ մուզայիր կէօրտիւկիմիզտէն, օ եօլտաքի իսնատաթը հիչ պիր վագթ թահսին պիլէ իթմէմիշիզ տիր։»

—

Բաթրիգ գայմագամը Բուսֆուգլեան Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Հայը հաղրէթլէրի՝ տիւնքի կիւն Ալիյէ Նէզարէթինէ պիլդիմէ, Նաղըը վէքիլի Գեամիլ բաշա հաղրէթլէրի իլէ պիր խայը միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—

Թօքխանէի ամիրէ աթըպասընան Տօգթէօր Ճէրրահեան էֆէնտի՝ թէպապէթ վէ զըրաթտան պահս իյլէմէք, վէ հաֆթատա պիր տէֆա շիմտիլիք էրմէնիճէ վէ իլէրուտէ Թիւրքճէ նէչը իթմէք իւզրէ Գ-ԺՅ եանի «խազինէ» նամը իլէ պիր բէսալէի մէվգութէ բուխաթը իսթիհսալ իյլէմիշ օլմալը, թապիպը մուժիլէյի պիթթէպրիք մուվաֆֆագիյէթ թէմէննի իտէրիզ։

—

ԱԶԳԱՆՈՒԷՐ ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

. . . Խմբագիր Տէր,

Կէդրոնական Գործադիր ժողովս շնորհակալութեամբ կը հրատարակէ Ձեր պատուական Թերթի միջոցաւ Ազգանուէր Հայուհեաց Ընկերութեանս նուիրատուաց ցուցակն, որք իւրեանց դրամական ու գրական նուէրնե. ր ... սանալ իգական սեռի դաստիարակութեան յատկացեալ միութեանս կրթական Ջանից։

Օ.ոմ. Ռ.ոյ

Օսմանեան կայսերական Պանգա	20
Գեր. Գարեգին վարդապետ Սրուանձտեաց Օրէնք	
«Համով հոտով» Վսեմ. Ասպետ Ա. Ջունդ.	2
«Համով հոտով» Մեծ. Տ. Ե. Ալաճվերտեան «Ուլիխա կամ Զէյթուն»	3
Մեծ. Տ. Ա. Պիպէռճեան «Ճաշակ Հայ Մատենագրութեան»	5

Մատուցանելով մեր խորին շնորհակալեաց հաւաստին,

Մնամք յարգանօք

'ի դիմաց Կեդր. Գործ. Ժողովոյ
Ազգ. Հայուհեաց Ընկերութեան
Ատենադպիր Դեր Ատենապետ
Ս. Գ. Հ-ուրեաց Մ. Մելքոնեան

Կ. Պոլիս 1885 Յունվ. 29

—

Ա.թիտէքի մէքթուպը պիթթարաֆիլդա վէ հագգանիյէթէ բիւյէթէն տէրճը սահիֆէ իտէրիզ.

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԷՖԷՆԴԻ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

և

ԹԱՏՐՈՆ ԷՕՂԼԷ-ՔԻՒՇԷԻ

Խմբագիր Տէր,

Ձեր պատուական օրագրոյ 2231 թուոյն ապդային լրոց մէջ զարմանօք կարդացի թէ Մեծ. Մկրտիչեան էֆ. Էօղլէ-քիւշէի թատրոնը վարձելով, իւր հաշոյն ներկայացումներ տալու համար մեր խումբը Գահիրէ բերել տուած է։

Երախտագիտութեան ու ճշմարտասիրութեան կրկին պարտաւորութեամբ 'ի հրապարակ կուգամ եղելութիւնը յայտնելու։

Ցարակոյս չ'կայ թէ 44 անձերէ բաղկացեալ թատերական ստուար խումբ մը իւր ամենայն պիտոյիքն այսպիսի հեռաւոր վայր մը փոխադրել՝ գէթ մեր համար հսկայ ծախքերու կարօտ գործ մ'էր, զոր արդի պարագայից մէջ մեր յատուկ միջոցներով 'ի գլուխ հանել պիտի անկարողանայինք թերևս՝ եթէ ազնուախոհ սիրտ մը վստահութեան փարձ մը չ'տայը մեզ վէհանձնաբար։

Ահա սոյն սատարիչն եղաւ Մեծ. Համբարձումէ էֆ. Մկրտիչեան որ մեր պիտոյից բաւականացող գումարը դրաւ մեր տրամադրութեան ներքև՝ յանձնարարելով պէտք եղած աշխատութիւններն իւր կ. Պոլսոյ թղթակից Մեծ. Խոսրով ազա Թօքանէլեանի, որոյ բուռն ջանքերն և մատակարարած դիւրութիւնքը շնորհապարտ ըրած են զմեզ։

Ներկայացումներն արդէն սկսուած ըլլալով եթէ յաջողիմք այս բազմազգ երկրին մէջ ևս փայլեցնել Հայ տաղանդն դերասանական արուեստին մէջ, յաջողութիւնը մեր խմբի ճարտարարուեստ դերասանաց, փառքը ընդհանուր Ազգին, իսկ սկզբնապատճառ ըլլալու պատիւն իրաւամբ արժան է վերաբերել յիշեալ ազգասէր էֆէնտիի, առ որ իմ և համօրէն խմբիս երախտագիտութիւնը յայտնելով՝ կը խնդրեմ որ Ձեր պատուական Թերթին յառաջիկայ թուոյն մէջ ներկայիս հրատարակութեամբ արձագանք հանդիսանաք մեր ըզգացմանց, ընդունելով իմ կանխանուէր շնորհակալիքս։

Ս. Պէնլիէ

'Ի Թատրոն Էօղլէ-քիւշէի
1885 24|5 փեար.
Գահիրէ

(1) Էվվէլքի կիւնքի նիւսխէ. միդտէ խիւլասսան մէալինի եաղմըշ իտի.ք։ Թ. Խ.

ՍՕՆ ԲՈՈՒԱ

Տիւնքի բոսթա իւէ վիւրուտ իտէն Էվրոբա կազէթալարընտա աթիտէքի մալիւմաթ կէօրիւլմիշ տիր։

Բօմա 6 փետր.— Բուէնոս Այրէս նամ կազէթա՝ պիր իւչիւնճիւ ֆրգամի ասքէրիյէնին սէվգ օլունանճաղընը թէքզիպ իւէ պէրապէր, եալընըզ սէֆինին թէզ ենա իտիւէճէկնին, վէ ֆրգամի ասքէրիյէյէ գօմանտա իմմէք իւզրէ Մաժոր Ժէնէրալ Բիւպէսինտէ պիր զապիթին թային օլունանճաղընը պէյան իտէյօր։

Պէրլին 6 փետր.—Գարիպէն Ա մոթրիս-Մանարխան տէվլէթի տախի միւսթէմլիքէաթ մէսէլէսինէ միւտախէլէ իւէ պաղը միւսթէմլիքէաթ թէէսիսինէ գարար գրուզ [illegible] Բիսմարք [illegible] Սրպիանըն վիւքէլա վէ տիրլօմաթ տէվտիրինտէ չու սան վագթլարտա զուհուրա կէլէն պաղը մուգաւաթ վէ նիմ բէսմի կազէթալարըն պու արա իմթիհազ իմտիքլերի թավր ու մէսլէք՝ Սրբպ բօլիթիգասընտա պիր թէպէտիւլ մուգու պուլմուշ օլտրզընը զանն ու գըյաս իմտիրմէքտէ տիր։

—

Բօրթուկալ տէվլէթինին բայիթախթը օլան Լիզպոն շէհրինտէ թէճէմմիւի մուգարրէր օլան ումումի բոսթա գօնկրէսի՝ ալաֆրվեւտրվարընն 4իւնտէ քիչատ օլունուպ, տէվլէթը միշարէլէյհա բոսթա միւտիրի Մ. Կիլէրմինո Պաուզ իճրան բիյասէթ իմմիշ, վէ պիճիճիւլէ մուրախխասլարա իյիտի ըէսմը խօշամէտիտէն սօնդրա Ֆրանսա բոսթա վէ թէլէկրաֆ նազրը Մ. Գոշըրիի մէտհուսէնա իլէ եատէյլէմիշ օլտրզընտան, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. տը Լապուլէյ՝ պու պապտէ ըէիսը մումայիլէյհէ պէյանը թէշէքքիւր իմմիշ, վէ Մ. Գոշըրինին Լիզպոնա կէլէճէկինի խապէր վերմիշ տիր։

Մարիւմ տիր քի, իշպու բոսթա գօնկրէսինտէ տէվլէթը Օսմանիէ արասընտա ճէրէյան իտէն միւնասէպաթը տօսթանէ հագգընտա զաննիյաթ վէ շիւպհէյլերէ մէյտան վերիլմէմէսի իչին Էվրոբայա ագիմէթ նիյէթինտէն ֆէրագաթ իւէ Տէրասաուէթտէ գալմայընը Մ. Մանչինի՝ Սթամպոլ սէֆիրի Գոնթ Գորթիտէն բէճա իմմիշ տիր։

Քիրէ (Ալէմանիանըն թէրսանէսի տիր) 6 փետր.—Միճէճտէտէն ինչա օլունան պիր սէֆինէի հարպկիէ՝ իմբէրաթօրթարաֆրնտան վէլիի ահտ Բրէնս Վիլհէլմ հագրը օլարզը հալտէ տէնիզէ ինտիրիլիպ, Մէքզիկոյուրկ Շուէրին Կրանտուչէսի Ալէքսանտրինն նամընա օլարագ Ալէքսանտրէն թէսմիյէ օլունմըշ տը։ Բրէնս վիլհէլմ՝ իյրատ իմմիշ օլտրզը նուրթգտա, իշպու սէֆինէնին ուզագ տէնիզլէրտէ մէնաֆիի վաթանիյէյի վէտասթլարը մուհաֆազա իւէ տուշմանլարընը գահր իմմէսինի թէմէննի էյլէմիշ տիր։

—

Վիէննատա նէշր օլունան Նոյէ Ֆրայ Բրէսէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Սրպիսթան գրարալընըն տալրսը ժէնէրալ Գաթարժի՝ պու տէֆա Պէլկրատտան բէթէրսպուրկա ագիմէթ իմմիշ տիր։

Ալէքսանտր մարիմաթը սահիհէսի օլան մէհֆիրլատ զանն օլունտրզընա կէօրէ, բրէնս Պաթէնպէրկին զիյարէթի իւզէրինէ մէզքուր սէյահաթա գարար վերիլիպ, ժէնէրալ Գաթարժի՝ Բուսիա իւէ Սրպիսթան արասընտա պիր մուգարէնէթ հուսուլէ կէթիրմէք իչիւն Բէթէրսպուրկա [illegible] Սրպիանըն վիւքէլա վէ տիրլօմաթ տէվտիրինտէ չու սան վագթլարտա զուհուրա կէլէն պաղը մուգաւաթ վէ նիմ բէսմի կազէթալարըն պու արա իմթիհազ իմտիքլերի թավր ու մէսլէք՝ Սրբպ բօլիթիգասընտա պիր թէպէտիւլ մուգու պուլմուշ օլտրզընը զանն ու գըյաս իմտիրմէքտէ տիր։

—

Բօրթուկալ տէվլէթինին բայիթախթը օլան Լիզպոն շէհրինտէ թէճէմմիւի մուգարրէր օլան ումումի բոսթա գօնկրէսի՝ ալաֆրվեւտրվարընն 4իւնտէ քիչատ օլունուպ, տէվլէթը միշարէլէյհա բոսթա միւտիրի Մ. Կիլէրմինո Պաուզ իճրան բիյասէթ իմմիշ, վէ պիճիճիւլէ մուրախխասլարա իյիտի բէսմը խօշամէտիտէն սօնդրա Ֆրանսա բոսթա վէ թէլէկրաֆ նազրը Մ. Գոշըրիի մէտհուսէնա իլէ եատէյլէմիշ օլտրզընտան, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. տը Լապուլէյ՝ պու պապտէ ըէիսը մումայիլէյհէ պէյանը թէշէքքիւր իմմիշ, վէ Մ. Գոշըրինին Լիզպոնա կէլէճէկինի խապէր վերմիշ տիր։

Մարիւմ տիր քի, իշպու բոսթա գօնկրէսինտէ տէվլէթը Օսմանիէ արասընտա ճէրէյան իտէն միւնասէպաթը տօսթանէ հագգընտա զաննիյաթ վէ շիւպհէյլերէ մէյտան վերիլմէմէսի իչիւն Էվրոբայա ագիմէթ նիյէթինտէն ֆէրագաթ իւէ Տէրասաուէթտէ գալմայընը Մ. Մանչինի՝ Սթամպոլ սէֆիրի Գոնթ Գորթիտէն բէճա իմմիշ տիր։

Քիրէ (Ալէմանիանըն թէրսանէսի տիր) 6 փետր.—Միճէճտէտէն ինչա օլունան պիր սէֆինէի հարպկիէ՝ իմբէրաթօրթարաֆրնտան վէլիի ահտ Բրէնս Վիլհէլմ հագրը օլարզը հալտէ տէնիզէ ինտիրիլիպ, Մէքզիկոյուրկ Շուէրին Կրանտուչէսի Ալէքսանտրինն նամընա օլարագ Ալէքսանտրէն թէսմիյէ օլունմըշ տը։ Բրէնս վիլհէլմ՝ իյրատ իմմիշ օլտրզը նուրթգտա, իշպու սէֆինէնին ուզագ տէնիզլէրտէ մէնաֆիի վաթանիյէյի վէտասթլարը մուհաֆազա իւէ տուշմանլարընը գահր իմմէսինի թէմէննի էյլէմիշ տիր։

—

Վիէննատա նէշր օլունան Նոյէ Ֆրայ Բրէսէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Սրպիսթան գրարալընըն տալրսը ժէնէրալ Գաթարժի՝ պու տէֆա Պէլկրատտան բէթէրսպուրկա ագիմէթ իմմիշ տիր։

Ալէքսանտր մարիմաթը սահիհէսի օլան մէհֆիրլատ զանն օլունտրզընա կէօրէ, բրէնս Պաթէնպէրկին զիյարէթի իւզէրինէ մէզքուր սէյահաթա գարար վերիլիպ, ժէնէրալ Գաթարժի՝ Բուսիա իւէ Սրպիսթան արասընտա պիր մուգարէնէթ հուսուլէ կէթիրմէք իչիւն Բէթէրսպուրկա [illegible] Սրպիանըն վիւքէլա վէ տիրլօմաթ տէվտիրինտէ չու սան վագթլարտա զուհուրա կէլէն պաղը մուգաւաթ վէ նիմ բէսմի կազէթալարըն պու արա իմթիհազ իմտիքլերի թավր ու մէսլէք՝ Սրբպ բօլիթիգասընտա պիր թէպէտիւլ մուգու պուլմուշ օլտրզընը զանն ու գըյաս իմտիրմէքտէ տիր։

—

Բօրթուկալ տէվլէթինին բայիթախթը օլան Լիզպոն շէհրինտէ թէճէմմիւի մուգարրէր օլան ումումի բոսթա գօնկրէսի՝ ալաֆրվեւտրվարընն 4իւնտէ քիչատ օլունուպ, տէվլէթը միշարէլէյհա բոսթա միւտիրի Մ. Կիլէրմինո Պաուզ իճրան բիյասէթ իմմիշ, վէ պիճիճիւլէ մուրախխասլարա իյիտի բէսմը խօշամէտիտէն սօնդրա Ֆրանսա բոսթա վէ թէլէկրաֆ նազրը Մ. Գոշըրիի մէտհուսէնա իլէ եատէյլէմիշ օլտրզընտան, Ֆրանսա սէֆիրի Մ. տը Լապուլէյ՝ պու պապտէ ըէիսը մումայիլէյհէ պէյանը թէշէքքիւր իմմիշ, վէ Մ. Գոշըրինին Լիզպոնա կէլէճէկինի խապէր վերմիշ տիր։

Մարիւմ տիր քի, իշպու բոսթա գօնկրէսինտէ տէվլէթը Օսմանիէ արասընտա ճէրէյան իտէն միւնասէպաթը տօսթանէ հագգընտա զաննիյաթ վէ շիւպհէյլերէ մէյտան վերիլմէմէսի իչիւն Էվրոբայա ագիմէթ նիյէթինտէն ֆէրագաթ իւէ Տէրասաուէթտէ գալմայընը Մ. Մանչինի՝ Սթամպոլ սէֆիրի Գոնթ Գորթիտէն բէճա իմմիշ տիր։

Քիրէ (Ալէմանիանըն թէրսանէսի տիր) 6 փետր.—Միճէճտէտէն ինչա օլունան պիր սէֆինէի հարպկիէ՝ իմբէրաթօրթարաֆրնտան վէլիի ահտ Բրէնս Վիլհէլմ հագրը օլարզը հալտէ տէնիզէ ինտիրիլիպ, Մէքզիկոյուրկ Շուէրին Կրանտուչէսի Ալէքսանտրինն նամընա օլարագ Ալէքսանտրէն թէսմիյէ օլունմըշ տը։ Բրէնս վիլ

(131)

ԴՈՆԹ Ս ՍՂՐԱ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻԲ

—Եանընտաքի սօգագտա պիր էճզաճը վար, տէտի ամէլէ։

—Թուչէքքիւր իտէրիմ. էվիմիզ բէք եազըն տիր. ճէվապընը վէրտիքտէն սօնրա, արապաճըյա՝ Ս.Նթ Օնորէ մահկալէսինէ տէյու պաղըրտը։

Սարա՝ գօճասընըն խանէսինին պուլունտուղը սօգագընն իսմինի իշիթիր իշիթմէզ կէսգերինի այտը, վէ արապատան աշաղը աթլայաճագ կիպի պիր հարէքէթ էյլէտի։

Ֆրօսար՝ իլք աղըզա Սարայը Պլանշը էվիեէ կէօթիրմէկէ թէրէտտիւտ իմտի իսէ տէ, նիհայէթ քէնտինին տէ պէրապէր կիտէճէյինի, վէ պիր ֆէլաքէթին զուհուրինէ մէյտան վերմէյէճէյինի տիւշիւնէրէք, էյիպիպ արասպանչյա.

—Պէլլաս սօգաղընա տէյի էմր վերտի։

Սարա պիր իշարէթլէ թէշէքքիւր իմտիքտէն սօնրա, արգասընը տայաթըպ ուլայօր կիպի կէօրիւնտիւ։ Արապա տուրտուգետա ուլանտը, վէ գալգրպ, Ֆրօսարըն եարտըմըյա արապատան աշաղը էնտի։ Եէնի կէլին կիւվէյիի կէթիրմիշ օլան արապանընը գօշումլարը չըգարըլմըշ, հավիտէ հէնուզ տուրմագտա իտի։ Նէրտիւպանընը իւզէրինտէն պիր ուշագ չըգաղը վէ Սարայա իզ կէօսթէրտի։ Սարա հաքիմանէ պիր թավր իլէ, պէրապէր կէլմէմէսինի Ֆրօսարա էմր էմտի, վէ քէնտիսինի պէքլէյօրլար կիպի քեաֆֆէի գաբուլարը աշգ պուլտու։ Իլք գաթտա տուրտու, վէ գալպինին չարրընթըընը զապթ իմմէք իսթէտի. մուախխարէն բէտէրինին վէֆաթընտան սօնրա, Պըլանշրն մահկուն սաաթլարընը կէչիրմիշ օլտուղը քիչիք սալօնա կիրտի։

Պիր միւտէթճիք օնրա, պիր գաբու ալրլրպ, Պլանշ պէյազ էլպիսէսինէ իշէրի կիրտի. վէ թէյաշէսիզ պիր թավր իլէ.

—Նէ՞ արայօրսունըզ պու էվտէ։

—Գոճանը։

—Շիմա՞ տէ մի։

—Հէմ չիմտի արայօրում, հէմ տէ տահմա արայաճաղըմ. օ պէնիմ մալիմ տիր. իսթէրիմ մալիմի։

Սարա՝ Պլանշրն իշէրի կիրտիյի գաբույա աթրլաճագ կիպի պիր հարէքէթ իմտիլինտէ. Պլանշ՝ գաբշըսընա կէրիլիպ վէ գօլարրընը ե յրպ. քէմալ մէթանէթլէ.

—Գոճամը կէօրէմէզսին վէ կէօրէմէյէճէքսին։

—Ա՛հ, ա՛հ. տէմէք քի էյինտէն ալրրըմ տէյու գօրգույօրսուն. տէմէք քի, գոճան հագգընտաքի նուֆուզ ու թէէսսիրինտէն բէք էմին տէյիլսին, տէտի Սարա։

Պլանշրն իքի կէօզիւնտէն իքի բարչա աթէշ սըչրալրպ, գաբուրնրն էօնիւնտէն չէքիլտի վէ քէնտի էյիլէ գաբույը աչտրգտան սօնրա, կէօրնէկրէ հարլէթ վերէճէք տէրէճէտ պիր էմնիյէթ իլէ, էյիլէ Սարայա իզ կէօսթէրիպ,

—Կի՛րինիզ տէյու պաղրրտը։

Սարա կէչիպ իշէրի կի՛րտի. վէ Պլանշ՝ արգատա տօնմուշ կիպի գալըպ, բագիպի Սարա իլէ գօճասը Սէվրագը եալընըզ պրագտը։

Սէվրագ՝ Մարքի տը Սինեընըն էօտիւյիւ օտատա բէնէրէնին էօնիւնտէ տուրմուշ, իշին նէթիճէսինէ պէլքէմէքտէ իտի։ Սարա՝ Սէվրագըն պուլունտուղը օտայա կիրէր կիրմէզ շաշրրտը գալտը. վէ չու սան թէչէպպիւսինին ֆէվգէլտտէ թէհլիքէլի օլտուղընը տտրուպ տիւշիւնտիւ։ Անճագ աշգ ու մահկապպէթտէն մէյտուս օլան գուվվէթի՝ կէրի չէքիլմէսինէ մանի օլուպ, նէ սէօզ սէօյլէմէկէ հէսարէթ իտէրէք վէ նէ տէ պըրագըպ կիթմէկէ պիր սէպէպ պուլարագ, աղլայարագ պիր գօրթուգ սանտալիյէսինէ տէվրիլիվէրտու։

Սէվրագ եանընա եագլաշըպ, վէ Սարայը տիթրէթտիրէճէք տէրէճէտէ նէզաքէթլի պիր սէտտա իլէ.

—Նի՞չիւն աղլայօրսուն, վէ նէ՞ իչիւն պուրայա կէլտին։

—Աղլայօրում, չիւնքի սէնի սէվէրիմ. աղլայօրում, չիւնքի պէնի աղլատրյօրսուն. պուրայա կէլտիմ, չիւնքի սէնիպլ եաշյամամ. . .

(ՅԿԼԳ)

քիչատ օլունան իանէ տէֆթէրինտէ քիւլիյէթլի մէպալիղ գայտ օլունուպ, եալընըզ Պարօն Պէյլերօտէր 150,000 մարգ իմզալամըշ տըր։

—

Մէ-էռ Գոբլէ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Զինտէ վագը Գանթօնտաքի Գաթ օրիգ միսիօ նէրլէրին իգամէթկեահը՝ դեկտ. 8 սապահընը Զին ասքէրի թարա ֆընտան ամէնէ վերիլիպ, եալը նըզ քիլիսե իւէ իքի եէթիմխանէ գալարչ, լաքին պունլար տա քեամիլէն սայուլմուշ տըր։

Ասասքիրը մէրգու�՝ մուհաֆազայա մէմուր իմիշլեր իսէ տէ, պէսպէլի Զինլիլէրին մուհաֆազասը պու եօլտա օլուր իմիշ։

—

Միւհթէմէաի Ամէրիգատա վագը Ֆիլատէլֆիատան Թայլա եաշլարընա կէօրէ, Ոան Ֆրանչիսգոտան Զինէ քիւլիյէթլի էսլիհա վէ միւհիմմաթը հարպկիէ իրսալ օլունմագտա իմիշ։

—

Շանկայտա նէշր օլունան Մէէթիրէ նամ ինկիլիզ կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ֆրանսա իլէ Զին արասընտա մուխասէմաթրն պէտ վէ չուրու իմտիկինտէն պէրու Զինլիլեր՝ քէնտի բիվայէթլերինէ, Թոնքինտէ 2,864,387, վէ Ֆօրմոզ ատասընտա 11,781 Ֆրանսըզ գաթլ իմմիշլեր վէ 8 զրրհը պաթրրմըշլար տըր։ Եէնէ Զինլիլերին խայալխանէլերինտէ թասնի իմտիքլերի բիվայէթլերէ կէօրէ, Ֆրանսըզ ամիրալը Գուրպէ 6 տէֆա էօտիւրիմիշ վէ 37 տէֆա եարալանմըշ օլտրզը կիպի, Թոնքին պաշ գօմանտանը տախի 87 տէֆա գաթլ օլունուպ, 197 տէֆա մէճրուհ օլմուշ տըր։

—

Ալէմանիանըն Հալ լիմանընտան ալաֆր. փետր. 7 թարիխիյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Նիւ-Եօրգտան վիւրուտ իտէն Պոհէմ վապորընտան չրգան իքի գատրն իլէ 10 եօլճու թէվգիֆ իտիմիշլեր տիր։

ՄԻԻԱԾԹԻՄԷԱԻ ԱՄԷՐԻԳԱՏԱ ՐԷՒՈԸ ՃԻՄՀՈՒՐ ԻՆԹԻԽԱՊԸ

Նիւ-Եօրգ մուխպիրիմիզ՝ պու պապտէ մաթպաամրզա աթիտէքի մալիւմաթը թաֆսիլիյէյի իմա էյլէմիշ տիր։

Պու սէնէ ումումըն նազարը տրգգաթընը ճէլպ իտէն Միւհթէմէաի Ամէրիգանըն բէիս ինթիխապը հագգընտա պագր մալիւմաթ վերմէք՝ օգուսյանլարընըզն արզուսընա մուվաֆֆագիյէթ օլաճաղը գավիէն մէմուլ օլընըյօր։

—

Ալէմանիա պաշ վէքիլի բրէնս Պիսմարգը 70 եաշընա գատմ նիհսատ օլմասը միւնասէպէթիյլէ իճրա օլունաճագ շէհրային իշիւն տար մրգտարը էհալի 54 միլեոն իսէ տէ, նիսա թաֆիքսի վէ 21 եաշընտան աշաղը օլան երքէքլերը պէրթարաֆ իտիլտիքտէ։ գուրա վերմէյէ եալընըզ 13 միլեոն քիշինին սէլահիյէթի օլույօր։

Պիր ատամըն գուրա վերէպիլմէսինէ պիր գաչ շարթլար վարտըր։

Պիրինճի, գուրա վերէն եա Ամերիգատա տօղմուշ վէ եա 5 սէնէ գարմըշ օլմալը։ իքինճի Ամերիգա էյալէթլերինին պիրինտէն բասաբօրթը օլմալը։ իւչինճի, 21 եաշընտա օլմալը։ Տէօրտիւնճի, ինթիխապ վագթընտա Ամերիգատա պուլունմալը։ Գուրա վերմէյէ սէլահիյէթի օյան պիր քիմսէ՝ իսթէմէզ իսէ գուրա վերմէյէ սէրպէսթ տիր։

Բէիսին քիւրսի բիյասէթէ օթուրմասընտան պիր սէնէ էվվէլ ինթիխապ հազրըրգարը կէօրիւլմէյէ պաշլար, նասըլ քի պու սէնէ ինթիխապ օլանան բէիս՝ իլք պահարտա գանտիտա կէօսթէրիլսի, նոյեմբերին 4ինտէ ինթիխապ օլունանը, վէ 1885 մարտտա տախի վազիֆէի բիյասէթի իլքայա պաշլայաճագ տըր։ Էհալի՝ իսթէտիյի գատար գանտիտալար կէօսթէրմէյէ սէրպէսթ տիր, եանի հէր պիր ֆրգա՝ քէնտիսի իչիւն գանտիտա կէօսթէրիր վէ քէնտի թարաֆընա իսթէտիկի գատար ատամ ճէլպ իմմէքտէ սէրպէսթ տիր։ Հալ պու քի չօգլուգ ուֆագ բարթի թէշէքքիւլ իմմէզ։ չիւնքի էքսէրիյէթ գանանամայաճագլարընը պիլիրլէր։

Պու տէֆաքի ինթիխապտա 4 բարթի թէշէքքիւլ իմմիշ իսէ տէ, եալընըզ իքիսինին էհէմմիյէթի օլտրզընտան, օնլար հագգընտա սէօյլէյէլիմ։

Պունլարըն պիրիսի՝ Բէբիւպլիգէն (ճիւմհուրիյէթ թարաֆտարը) վէ տիկէրի Տէմօգրաթ (հիւքիմէթը ավամ թարաֆտարը) տըր։ Տէմօգրաթլար՝ պունտան 25 սէնէ էվվէլինէտէք էսիր սագլայան վէ էսիրլիկի մուհաֆազա իտէն էն գուվվէթլի բարթի իտի։ Բէբիւպլիգէնլէր իսէ Տէմօգրաթլարա բէգապէթ իտէպիճէք, վէ պիր կիւն օնլարտան զիյատէ գուվվէթ քէսպ իտէճէքլերինէ իմմիտավար բարթի իտի։ 25 սէնէ էվվէլինէտէք էքսէրիյա Տէմօգրաթլարտան բէիս ինթիխապ օլունուր իքէն, սօն տախիլի մուհարէպէնին պաշլանկրճընտան էվվէլ Բէբիւպլիգէն թարաֆը գուվվէթլէնիպ, էքսէրիյէթի գաղանարագ Լինգօլնը բէիս ինթիխապ իթտի, վէ էսիրլիկի գալարրմայա չալըշըպ, 4 սէնէ մուհարէպէտէն սօնդրա ֆիւթուհաթը գաղանտը։ Օնտան պէրու պու բարթի քէսպը գուվվէթ իտիպ, շիմտիյէ գատար քէնտի թարաֆլարընտան բէիս ինթիխապ օլունմագտա իքէն, պու տէֆա ֆիւթուհաթ Տէմօգրաթլար թարաֆընա կէչիպ, պունլարըն գանտիտալարը ինթիխապ օլունմըշ տըր։

Պու թէպէտտիւլին սէպէպլէրի չու աթիտէքիլէր տիր։

Պիրինճի.— 25 սէնէ էվվէլ Տէմօգրաթլար՝ էսիր սագլամագ էֆքեարընտա օլտրզըգլարը իչիւն էքսէրիյէտի արալը զայպ իմմիշլեր իքէն, չիմտի օ էֆքեարը թէրք իմմիշլեր տիր։

Իքինճի.— Բէբիւպլիգէնլէր պագը սուի իսթիմալաթտա պուլունմուշլար տըր։ Պունլար՝ հիւքիմէթ տաիրելէրինտէ թէմէլէշտիքլերինտէն, խազինէնին միլեօնլար վէ միլեարլարճա տօլարրը իլէ քէֆիլերինէ կէօրէ օյնամայա վէ կազէթալարըն վէ էհալինին պաղրրը վէ չըղրըշլարընա գուլագ ասմամայա պաշլատըլար։ Պունա թէհամմիւլ իմմէք իսէ ճիւմհուրիյէթին էօմմէսի տիմէք օլտրզընտան, հէր քէս քէնտի բարթիսինտէն զիյատէ վաթանընըն սէլամէթինի տիւշունմէյէ մէճպուր օլու։

Իւչիւնճիւ.—Բէբիւպլիգէնլէր թարաֆընտան Մ. Պլինին գանտիտա կէօսթէրիլմէսիտիր։ Պլին դաջէթ ագիլ, քիպարդատէ, զէնկին, մահիր տիրլօմաթ վէ հիւքիմէթ տաիրելէրինին էն պէօյիւք մէմուրիյէթլերինտէ բէք չօղ սէնէլէր տէվամ իմմիշ օլմասը իլէ, բէյնիլիկէ հէր վէճհ իլէ միւգթէտիր պիր զաթ իսէ տէ, Մ. Պլինին էյի խասսէլէրինէ մուղայիր ալթուն. բէրէսթ օլմասը վէ մէմուրիյէթի էճնալարընտա քիւլիյէթի զէնկինիյէ մալիք օլմասը, եանի խամլինճիկի կազէթալար վասթասը իլէ մէյտանա չըգտրզընտան, սասլ Բէբիւպլիգէնլէրին պիր չօգլարը՝ քէնտի բարթիլէրինի թէրք իտիւպ մալիւմաթա Պլինտէն կէրի, ֆագաթ վաթանա զայէթ սարտգանէ սուրէթտէ իսրգմէթ էտէն Մր. Գէզվինտին ինթիխապը իչիւն Տէմօգրաթլար թարաֆընա կէչմիշ վէ պէօյլէճէ Տէմօգրաթլար էքսէրիյէթի գաղանմըշլար տըր։

Պունընլա Ամէրիգա էհալիսի կէօսթէրտի քի, հէր նէ գատար բարթիլէրէ խըզմէթ իտէրէր իսէ տէ, վաթանլարընըն մէնֆաաթընը հէր չէյտէն պալա թուտարլար։ Էկէր Բէբիւպլիքէնլէրին գանտիտալարը Պլին օլմայըպ տա Ֆէլէվլինտ կիպի էմին վէ իրթիքեապը գապուլ իմմէզ պիր զաթ օլսա իտի, պու տէֆա տախի ֆիւթուհաթընը Բէբիւպլիքէնլէրտէ գալաճաղընտա չիւպհէ եօգ իտի։

Իշպու ինթիխապ էանաբընտա Ամէրիգալալարընը կէօսթէրտիքլէրի խահիշ՝ չայանը թէհայիւրտիր։

Բեաֆֆէի կազէթալար՝ հէր կիւն սիւթունլար տօղտուրուրլար իտի։ Բիմի գանտիտալարընն պիրինի մէսհ իտիպ, տիկէրինի դէմմ իմմէքտէ վէ տիկէրի տէաքսինի իլթիզամ իմմէքտէ իտի։

Էն կէչիտ ճատտէլէրտէ գանտիտալարընն եաղլը մուչանպա իւզէրինտէ թէրսիմ օլընմըշ բէսիմլէրի ասըլըպ։ հէր քէսին նապարը տըգգաթը ճէլպ օլունմագտա իտի։ Մահալ պէ մահալ մէյտան տերլէրտէ թահթատան քէնշլէր գուրուլարագ մէշհուր զաթլար լմարաֆընտան նութգլար իյրատա օլունուր, վէ մէզքուր նութգլարը տինլէմէք իւզրէ պինլէր, ան պինլէր իլէ էհալի թէճէմմիւ էտէրլէր իտի։

Էհալինին էն զիյատէ տիգգաթընը ճէլպ իտէն չէյ՝ սօգագլարտա տօլաչան ալալար իտի։ Պու ալալար նէ կէճէ վէ նէ տէ կիւնտիւզ տուրմայրպ տօլաչրրլար իտի։ Մալիւմ տիր քի, Ամէրիգալալար պաշգա միլլէթլէր կիպի իշլէրինի էյլէնճէյէ գուրպան իմմէզլեր։ Հալ պու քի, ինթիխապ իշինի գու, բարա վէլհասըլ հէր շէյի գուրպան իտէյօրլար իտի։ Ուֆագ թէֆէք ալայարտան սարֆը նազարա, ինթիխապրն սօն կիւնլերինտէ քի ճէսիմ ալայլարրն զայէթ չայաալը օլտրզընը պէյան իտէրիմ։

Իքի բարթիլեր՝ պիրիպիրինէ նիսպէթէն ալալարընը օլապիլտիկի գատար ճէսամէթլէնտիրիյօրլար իտի։ Շէօյլէ քի պու ալալար՝ սօգագլարտա տօլաչտրգլարընտա, պագը քէրրէ 60 պինտէն 100 պին նուֆուսա գատար քէսպը ճէսամէթ իտէյօրլար իտի։ Պիր բարթինին ալայը կէչտիկինտէ տիկէրի կէչէմէզ իսէ տէ, ալայ խարիճինտէ հէր իքի բարթիյէ տէ մէնսուպ պիր գաչ եիւզ պին էհալի սօգագլարտա վէ գարու վէ բէնչէրէ էօնլէրինտէ մէզքիւր ալալարը սէյր իտէրլէր։

Ալայ չէօյլէճէ թէչքիլ օլունուր, հէր էանաքի՝ տուվարճր վէ արապատան պանքէր թիճճար վէ ալօգաթլարա գատար այրը այրը հագգրլանը։ Հէր ալայրն պիչինտէ ֆարգ վար տըր։ Պունլար եա իւնիֆօրմալարընտան վէ եա սիվիլրուպալարընն կէօրիւլսէրինտէն տալան գօրտէլալարըն իւզէրինտէքի իշարէթլէրտէն վէխուսուսիյէ էօնտէն կիտէն պայրագլարտան անլաշըլըր։ Մէզքիւր պայրագլար՝ եա պիր գաչ քիչի թարաֆընտան թուֆթուլմագտա։

վէ եա դայէթ կէօսթէրիչի պէր արապա իւզէրինէ տիքիլի օլտուղը հալտէ 50—100 քիչի թարաֆընտան գաբն հալաթլար իլէ չէքիլմէքտէ տիր։ Հէր ալայն էօնիւնտէ միւքէմմէլ պանտօ մուշիգա տախի պուլունուպ, պունլար էնվաի մագամվար չալարլար։

Մէգքիւր ալայլար՝ էհալինին ֆագբը վէ ճահիլ գըսմընտան միւթէչէքքիլ օլտուղը զանն օլունմասընն։ խալբը, պունլարա զէնկինլէր վէ գալէմ սահիպլէրի վէ հաթթա անլէրին 50տէն 70 եաշընա գատար իխթիյարլարը տա իշթիրաք իտուպ, մումահիլէյհիմ տէյիլ եալնըզ քէնտի ագճէ վէ գալէմլէրինի, իլա քէնտի բարթիլէրինին քէսպը գուվէթ իթմէսի իչիւն էլլէրինի տիզէրինի վէ պօղաղլարընը տախի իսթիմալ իտէրլէր։ չիւնքի պունլար կէչտիքլէրի էսնատէ սէյիր ճիրէր՝ էնվաի իշարէթլէր, հուրրալար, մէնտիլ սալամալար վէ էլ չբրմալար իլէ քէնտիլէրինի սէլամյատգլարընտա, պայտան տա օնլարա մուդապիլ ճէվապլար վէրիլիր։ Խուսուսիլէ պու ալգըլար էսնասընտա իսթիմալ օլունան պէր գաչ լուղէթլէր՝ մուխալիֆ բարթիլ ինճիտիր մանալը հավի օլուրլար։ Մէսէլա, Ցէմօգրաթլար ալայը՝ եէք ավագ շուիպարէլէրի գուլանընրլար իտի։ «Գէվվինտ Գէվվինտ» վէ Բէլ-ռէ Ֆրա-թ։ պէրտ էրբը եանի «կէրչէք սէօյլէյին, մէքթուպը եազ»։ Չիւնքի պու բարթինին իտտաասընա կէօրէ Բէրիպլիքէրինգանտիտասը օյան Պլին՝ հիւքիմէթին խազինէսինտէն բարա չալտըղընտա, օլ պապատ քէնտի բէֆիգինէ պագը թալիմաթլար վէրտիլի մէքթուպուն ալթընա պէրտ էրբը (մէքրուպը եազ) տէյի եազար իմիշ։

Բէրիպլիքէնլէր ալայընտա իսէ, շու սէօզլէր զիյատ իսթիմալ օլընընը իտի։ «Պլին, Պլէն, Պլիւն» վէ «մա՛ մա՛ հա-ռ՝ բ։ մա բ։, եանի «անա՛ անա՛, նէրէտ պէնիմ պապամ»։ Կէօյա Մ։ Գէվվինտին պէր մանթօնէթասընն ուֆագ պէր չօճուղը՝ վալիտէսինէ պէօյլէ սօրար իսիշ։ Բէրիպլիքէնլէր՝ պունունլա Գէվվինտի մէշրէպի պօղուգ պէր քիսսէ (կէօսթէրէրէք, էհալինին նազարը թէվֆեճիւհինի իւզէրինտէն չէվիրմէյէ չօգ չալըշտըլար։ Հալ պու քի Ամերիգա էհալիսի՝ խազինէյէ խըյանէթլիի տահա աղբը գուսուր սայտըլար։

Գէվվինտ բէիսը ճիւմհուր ինթիխապ օլընը իսէ, Ցէմօգրաթլար օ չօճուղուն սիւվալինին ճէվապընը կաղէթալարտա վէ տուվարլարա եարբշտրտրգլարը քեաղըտլարտա չէօյլէ վէրտիլէր։ Հէ «ռէ՝ Ֆռ-ռէ հռ-այն հռ-ալը» եանի «օ կիթտի պէյազ էվէ»։ Նտրլ քի, Սթամպօլտա մէրքէզի հիւքիմէթ տահրէսինէ Պապը Ալի տէրլէր, էօյլէ տէ Ամերիգատա վաշինկթօն չէհրինտէ գօնկրէսին թէճէմմիւ իթտիկի վէ բէիսին սաքին օլտըղը մահալէ «պէյազ էվ» (հռ-այն հռ-ալը) տէրլէր։

Պու եիւզ պին նուֆուսլարա պալիզ օյան ալայլարընը կէչտիկի վագթ էօնտէն 8-10 բօլիս կիտէր, վէ պունլար տա եօլ հազրըլամագ իչիւն տիր։ Սօգագլարը տօլտուրան էյ-ռ դընէրճ դէրդերինէ ղբ սէյիրճիրէր միյանընտա ալէլխուսուս սէրխօշ վէ ճահիլլէր արասընտա բէք չօգ գավկալար վուգու պուլաճաղը վէ գանլար տէօքիւչճէյի քչֆ ու թախմին օլընապիլիր իսէ տէ, պէնտէնիզ պիզզաթ պու իզտիհամլար իչինտէ պուլունմուշ օլտուղում հալտէ պալատքի սէօզլէրտէն պաշգա պիր հագարէթլի սէօզ պիլէ իչիթմէտիկիմի պէյան իտէրիմ։ Նիւ-Եօրգ՝ Ամերիգանընն էն պէօյիւք չէհրի, վէ հէմ տէ էն միւսթէլիֆ վէ ատի քիմսէլէր իլէ տօլու պիր չէհր իքէն, պիր Նիգա վէ ուլկունաբզըզ վագը օլմատը։ Կէրչի պագը ուզագ էյալէթլէրտէ մէլիանէլէրտէ պագը գավկալար վուգու պուլմուշ, վէ պիր գաչ քիչիլէր վուրուլմուշ իսէ տէ, պու գավկալար՝ պու տէրէճէտէ թահրիբ օլմուշ 54 միլիօնլըգ պիր էհալի իչիւն գալէմէ ալընմաղա պիլէ չայան տէյիլ տիր։

54 միլիօն տէտիմ, զիրա հէր նէ գատար 13 միլիօն էհալի գուրա վէրմիշ իսէ տէ, գատրնլարընն վէ հաթթա ազ չօգ ազը էրէր 4 5 եաշընտա չօճուգլարընն պիլէ էֆֆեարլարը օ տէրէճէ թահրիք օլընմըշ իտի քի, հէր ումուսի վէ խուսուսի մահալլէրտէ, մէյլանէ, քիլիսէ, մէքթէպ, մաղազա վէ սօգագլարտա միւպահասթ Գէվվինտ ինթիխապ օլընանճաղը, եօգ Պլէն թային օլունանճաղը իւզէրինէ ճէրէյան իթմէքտէ իտի։ Պունա միւսասիլ օլարագ չունու պէյան իտէրիմ՝ քի, Ամերիգատա վէ Թիւրք թէպասիէթիմիզի սագլամագտա պուլունմուշ իքէն, 12 եաշընտա պուլունան մահտումիմ Պլէն գաղանանճագ վէ 8 եաշընտա քէրիմէմ եօգ չիւպհէսիզ Գէվվինտ բէյիս օլանճագ տէյու իտտաա իտէյօրլար իտի։

Ամերիգալըլար պիլմէտիքլէրի ատամ իլէ ալա գօնուշմագ ատէթինտէ տէյիլէր իքէն, պու սըրատա, հէր քէս սօգագլարտա թրամվայ վէ չրմէնտրֆէրլէրտէ պիլմէտիքլէրի ատամ իլէ սէօգէ կիրիչէպ, անլէրի գանտրրմայա չալըշըյօրլար իտի։ Պիր կիւն սօգագատա ղայէթ թէմիզ կիյինմիշ 50 եաշընտա պիր գաթա հիճապ իլէ պիր մահալ սիւվալ իթտիկիմտէ, ճէվապընը վէրտիքտէն սօնրա, էլինի օմուզումա գօյուպ, «բէճա իտէրիմ գուրանը Պլինէ վէր, սէօզ վէրմրմիսին, էօյլէ էտէճէ՞քմիսին» տէյի իպրամ իթմէսի՝ թէճճիւպիմի մուճիպ օլուպ, «պու բէճանընզը գապուլ իտէմէյէճէկիմէ թէէսսիֆ իտէրիմ։ չիւնքի Ամերիգալը տէյիլիմ» տէտիկիմտէ, մումահիլէյհ՝ մահզունանէ եօլունա տէվամ իթտի։

Պու ազիմ բարբրտրը խիթամ պուլմագ իչիւն, նոյեմբերին 4 իւ կէլմէլի իտի, չիւնքի քիմին հանկը թարաֆա գուրա վերէճէյի օ կիւն անլայշրլաճագ իտի։ չիւնքի օ կիւն կիւնէչ տօղտրզընտա, հէր քէսին գուրասը ալընմայա պայշարլըգ։ կիւնէչ պաթտրգտա գուրա սանտրգլարը գարանճագ իտի։ Օ մէվսիմտէ կիւնլէր գբսսա օլտրզընտան 10 սաաթ զարֆընտա Միւճթէմէաի Ամերիգա էհալիսի եա գուրալարընը վերիպ պիթիրմէլի։ վէ եախօտ օ սէլահիյէթտէն մահրում գալմալը իտի։ Պու իսկ Ամերիգալըլար իչիւն զայէթ կիւճ վէ աղըր պիր քէյֆիյէթ տիր։ Զիրա հէր չախս էօյլէ իգնա օլմուշ տըր քի։ քէնտի պիր թանէճիք գուրասը՝ Ամերիգանընն թախթընը գուվվէթլէշտիրէպիլիր։

Ցագաթ հէր չէհիր վէ գասապա վէ քէօյլէրտէ գուրա թօքլամագ էօյլէ պէր գալայլարընրլըմըշ տըր քի։ էկէր էհալի չիմտիքինտէն օն գաթ զիյատ տախի օլսա։ երինէ 10 սաաթ քիֆայէթ իտէր։ Հէր սօգագ պաշլարընա ուֆագ սանտրգլար գօնմուշ օլուպ։ հէր իքի թարաֆտան տա էմմիյէթլի քիմսէլէր՝ օ սօգագ էհալիսինին գուրալարընը գապուլ իտէրլէր իտի։

Ամերիգալըլար այլարճա թիքլէրի բաթրտրյա գանաաթ իթմէյիպ, պու սօն կիւն վէ սօն տագիգէտտէ ազիմ խահիշկէսսթէրիրլէր, վէ գուրա սանտրդընն պաշընա կէչմիշ օլանլարընն ֆիքրինի պիր եա օ պիր թարաֆա ճէլպ իթմէյէ ֆէվգէլատէ ճան աթարլար։ պունու՝ սանտրգ պաշընտա տուրան մէմուրլար իճրա իտիւպ, պունլար տէյիլ եալընզ գանտրարագ իլա էնվաի հիլէյի թարիգլէրէ միւրաճաաթլա իճրա իտէրլէր։ Պունուն իչիւն եէվմը մէզքիւր սապահընը չըգան կաղէթալար՝ ուզուն պէնտլէր եազարագ օլ պապատ հէր քէսին նազարը տրգգաթընը աչմալարընը թավսիյէ իտէրլէր։

Եէվմը մէզքիւր ագշամընը ալընան գուրարտր սալըլմայա պաշլայըպ։ նէթիճէսինի հէր քէօյ՝ մենսուպ օլտուղը գասապայա, գասապա՝ չէհիրէ, չէհիր՝ էյալէթէ, վէ էյալէթ տէ բայթարթա պիլտիրիր։ վէ օնտան տա քիմին էքսէրիյէթ գազանըպ բէիս ինթիխապ օլունտուղը հէր թարաֆա բէմմէն իլսն օլունուր։

Հէր ինթիխապտա 3—5 կիւնէտէք նէթիճէսի անլաշրլապիլիր իմիշ իսէ տէ, պու տէֆքքի ինթիխապտա 15 կիւնիւ թէճմվուզ էյլէտի։ Պու միւտտէթտէ իսէ կազէթալար՝ հէր կիւն խայալի հիսապլար իլէ էհալինին ֆիքրինի էնտիշէ վէ թէլլաշէյէ պըրագըրլար իտի։

Պու կէճիքմէնին սէպէպի իսէ Բէբիւպլիգէնլէրին՝գուրալը դայպ իթտիքլէրինտէն «պունտա պիր եանլըշլըգ օլտու, տէֆքա գուրալար սայլըմայը» տէմէլէրի իտի։ Պէօյլէլիքլէ վագթ գազանրպ թալեբլէր սայէսինտէ իչի տէօնտէր մէք իտի։ Պունէն իսէ իհթիմալի օլամատը, վէ հէմ տէ օլամաղ իտի։ վէ օ գատարատագ օլամաղ իտի քի։ տախիլի մուհարէպէյէ կիրիչմէք իգթիզա իտէր իտի։

Մէզքիւր սօն իքի հաֆթալարտա ազ խահիշ իլէ կէչմէտի։ Շէօյլէ քի Տէմօգրաթլար՝ մէյտան եէրլէրէ գօնմուշ օյան Գէվվինլէնտին բէմմինին էթրաֆընա իրի սիւբիւրկէլէր աստրլար։ տիմէք իսթէյէրէք քի։ Բէբիւպլիգէնլէրի հուայթ հավըզտան (հիւքիմէթ տահրէսինտէն) սիլտիք սիւբիւրտիւք։ Վէլհասրլ քէյֆիյէթ բէսմէն իլան օլունարագ։ հէր քէս իգնա վէ գանի օլտը քի։ 1884 ինթիխապընտա ճիւմհուրիյէթ բէիսիրկինի Տիմօգրաթլար թարաֆընտան Մր։ Գէվվինտ գազանը։

Պունտան սօնրա վէլվէլէ գօբաճագ եէրտէ։ պիլաքս հէր քէս իչինէ կիւճիւնէ տէվամ իթմէյէ պաշլայըպ։ գանն իտէրսին քի։ հէբսի պիլիթթիֆագ ինթիխապ իթմիշլէր իտի։ Հալ պու քի։ իշլէրին քէսատլըզը հալա արթմագտա տըր։ Հէր քէս էլինտէ օյան մալի սաթմայա պագըպ եէնի մալ ալմայօր։ վէ սէպէպի տէ եէնի ինթիխապ օյան բէիս 1885 մարտ 14տէ քիւրսիսինէ օթուրտըղընտա։ Ամերիգայա կիրէն մալլէրին կէօմրիւլինի գալտըրաճաղը վէ եա զիյատէսինճէ թէնզիլ իտէճէյի գանն ու բիվայէթի տիր։ Զանընն նէ գատար տօղրուլտուղը չիմտիրիք մալիւմ տէյիլ իսէ տէ։ քէսատլըզը պագը սագլայաճագ գատար տա թէէսիրի վար տըր։

Շիմտիքի քէսատլըզա տէյիլ օլմագ իւզրէ չունը պէյան իտէրիմ քի։ 380 000 իշճի պօշտա գալմըշլար։ վէ իշճի իւճրէթի 100տէ 10 թէնզիլ պուլմուշ տըր։

ՀԱՄՏԻ ՊԵԹ ԻԼԷ ՃԱՆՃԷՄՃԻ ՄԻՀՐԱՆ ՄՈՒՀԱԲԷՄԻՍ

(Տէ-ռէ՝ նէ-սէէդդէն դէլմ)

Միւտտաիի ուժումի։—Շահիտ Բէիսեան Արթին տավէթէ իճապէթ իթմէմէսինտէն նաչի ճէզաի նագտի իլէ մահքիմ օլտըղը հալտէ, կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ կէլտիկի զապթ քեաթիպի թարաֆընտան ըլսմէն խապէր վէրիլիյօր։ վէ հաթթա ճէլպնամէյի պու կիւն կէլմէք իւզրէ մահքէմէտ իմզա իթմիշ օլտըղը պէյան իտիլիյօր։ Շու հալտէ քէնտիսինէ իքինճի տէֆա տավէթէ իճապէթ իթմէմիշ նազարը իլէ պագըլամազ։ չունքի օ կիւն հէյէթին նօգսան օլմասընա մէպնի, մուհաքէմէ իճրա իտիլէմէմիշտիր։ Շահիտը մէրգում բէնճէնպիհ կիւնիւ կէլտիկի վագթ։ էվվէլքի մուհաքէմէտ պուլունամատըզ՝ մաազէրէթը մէզրուէյէ միսթէնէտ օյտըղընտա գանուն տարէսինտէ իսպաթ իտէրէք։ ուսուլը մուհաքէմաթը ճէզաիյէնին 148-ինճի մատտէսինտէն իսթիֆատ հագգընը մուհաֆաղա իտէր իտի։

Շիմտի քէնտիսինէ պիրինճի տէֆա կէլմէմիշ նազարը իլէ պագրլաճաղընտան։ ճէզաի հագատի գարարընն իյֆաք լազմ կէլիր։

Հէյէթ՝ միւզաքէրէ օտասընա չէքիլտի։ 10 պագիգա սօնրա ավտէթլէ։

Բէիս։— Տահա միւզաքէրէմիզ խիթամ պուլմատը։ չիւնքի վագբթ միւսաիտ տիր։ պէլքի կէլիր։

Համտի պէյ։—Էֆէնտիմ, նէ պու ատամ ճէզալանընն վէ նէ տէ պէօյլէ պիր շահիտ իչին իչիմիզ ուզանընն։ Էֆէնտիմ, մուհաքէմէմիզ 4 այ տըր իմթիխատ իտէյօր։ պու շահիտին չարշըտա օլտուղը անլաշրլըը։ թարաֆը բիյասէթտէն խապէր կէօնտէրիլէպիլիր։ տահա վագթիմիզ վար տըր։ գանուն տա միւսաիտ տիր։

Բէիս։—Իգամէթկեահը նէ՞բէ տէ տիր։

Համտի պէյ։— Իւսկիւտարտա իմիշ։

Բէիս։—Միւպաշըր չարշրտաքինի պիլի՞ր մի։ միւպաշըրը չաղրընը։

Միւպաշըր կէլիր։

Բէիս։—Ապտուլլահ աղա՛, շահիտ Արթին Բէիսեան էֆէնտինին տիւքքեանընը պիլի՞րմիսինիզ։

Ապտուլլահ։—Զարշրտա տիւքքեանը եօգ տըր։

Բէիս (Համտի պէյէ խիթապէն)։—Զարշրտա տըր տէյօրսընը՞ զ նէ՞բէսինտէ։

Համտի պէյ։—Լօյլէ իմիշ տէյի իչիթտիմ։

Բէիս։—Բէչիտ պէյ տավէթ օլընը՞ մը։

Զապթ քեաթիպի։ — Տավէթ օլընը։ Շահպազ Նազարէթ էֆէնտիյի վէքիլ օլարագ կէօնտէրմիշլէր։

Բէիս։—Շահպազ էֆէնտի թէսճիլ օլընը՞ մը։

Զապթ քեաթիպի։—Լավէթ։ էֆէնտիմ։

Բէիս։—Բէչիտ պէյէ մախսուս օլմագ իւզրէ թութուլան զապթը օգուլընը։

Պու էսնատէ սամիուն միյանընտա օթուրմագտա օյան պիրինճի սընֆ տավա վէքիլլէրինտէն Շահպազ էֆէնտի այաղա գալգարագ վէ հուզուրը մահքէմէյէ կէլէրէք։

Շահպազ էֆ։—Էֆէնտիմ արզ իտէճէյիմ պիր շէյ վար տըր քի։ զապթընը գրաաթընա մահալ պրագմայաճագ տըր։

Բէիս։—Ինչէյինիզ։

Շահպազ էֆ։— Մալիւմը իհսանլէրի տիր քի։ Համտի պէյ էֆէնտի՝ միվէքքիլիմ Բէչիտ պէյ հագգընտա միֆթէրիյաթտան մատտուտ պիր թագրմ իսնատթտա պուլընմըշ։ վէ մուախխարէն Համտի պէյ էֆ։ միվէքքիլիմ պէյ էֆէնտիյէ միւրաճաաթլա իթիրաֆը գուսուր իթմէյ, վէ պու թէֆէվվիւհաթլարը իսէ ճանֆէսճի Միհրանընն մուհաքէմէսի էնատասընտա օլտըղը ճիհէթլէ։ ալէմը մահթպուաթտա նէյզ օլընմըշ օլտըղընտան, պունուն տախի օ զապթա կէչիրիլմէսինի պէյան իթմիշ օլտըգլարընտան, պու իթիրաֆը գուսուրլարընն տախի օ զապթա կէչիրիլէրէք էնզարը ամմէյէ վազընը թալեպ իտէրիմ։ վէ հուգուգը չախսիյէ տավալարընտան վազ կէչտիքլէրինի պէյան իտէրիմ։

Բէիս։—Տէմէք քի։ օ հալտէ հուգուգը չախսիյէլէրինտէն ֆէրաղաթ իթտիլէր։

Շահպազ էֆ։—Էվվէթ էֆէնտիմ։ Համտի պէյ էֆէնտինին՝ իթիրաֆը գուսուր իթմէլէրինտէն տօղրը տավալարընտան վազ կէչտիլէր։

Բէիս (միւտտաիի ուժումիյէ խիթապէն)։—Պու պապատ միւթալանընզ։

Միւտտաիի ուժումի։— Պէնտէ՝ նիզ կէչէնքի մուհաքէմէտ պու իսթիտա իւզրինէ օլընան իտտանընն հէր իքի սուրէթտէ պուրայա տա օլտըղը ճիհէթլէ բէտտինի թալեպ իթմիշ իտիմ։ չիմտի եինէ միւթալաէի սապզամը թէքրար իտէրիմ։

Շահպազ էֆ։՝ Երէնէ սամիուն միյանընտա պուլունտըղը մահալէ օթուրտը։

Բէիս։— Իսթինաֆ միւտտաիի ուժումի մուալիմլէրինտէն Համտի էֆէնտի տավէթ օլընը՞ մը։

Զապթ քեաթիպի։ — Տավաի չախսիյէլէրինտէն ֆէրաղաթ էյլէտիքլէրինէ տաիր մահքէմէ գալէմինէ վէրիլմիշ պիր իսթիտավար տըր։

Բէիս — Օգուլունուզ։

Զապթ քեաթիպի իսթիտալը օգուր Խիլաասի մէալի՝ «իւսկիւտար միւտտաիի ուժումիսի սապզ Համտի պէյ ալէյհինէ իգամէ իթտիկիմ նամուս տավասընտան տօղալը մուհաքէմէտէ եա եախօտ պիր վէքիլ կէօնտէրմէք իւզրէ իրսալ պուլըլան տավէթնամէ ալընը։ Ֆիկհագիգա Համտի պէյ՝ նամուսը պէնտէկեանէմի իխալ իտէր տէրէճէտէ մուամէլէի թէճավուզքեարիտէ պուլընտրզը իսթիխապար օլունարագ։ մուամիլէյհ ալէյհինէ իգամէի տավաիտէրէք։ պիր տէ իչթիքեանամէ թագտիմ իթմիշ իսէ տէ։ ճէրէյան իտէն մուհաքէմէի ալէնիյէ նէթիճէսինտէ հագիգաթ վէ մահիյէթը մէսէլէ թէմմամը իլէ մէյտանա չըգմըշ։ վէ թէճավուզաթը վագբանընն պէնտէնիզճէ ասլա հիւքմ ութէէսիրի գալմամըշ։ վէ շու հալտէ տավա իթմէք Համտի պէյին շախսէն մաղտուրիյէթինի իսթէմէք տիմէք օլուպ։ պունը իսէ վիճտանէն գապուլ իտէմէյէճէկիմ տէրքեար պուլունմըշ օլտուղընտան։ տավի չախսիյէմտէն ֆարիզ օլտուղմը արզ իտէրիմ՝տէն իպարէթ տիր։

Բէիս (միւտտաիի ուժումիյէ խիթապէն)։—Պու պապատ միւթալանընզ։

Միւտտաիի ուժումի։—Համտի էֆէնտիյին հուգուգը չախսիյէսինտէն ֆարիզ օլտըղը՝ մահքէմէյէ թագտիմ իթտիկի խիթասընտա պէյան օլունը։ Պու հալտէ եալընզ հուգուգը ուժումիյէ ճիհէթի գալըյօր։ պու պապատքի միւթալաաթը մաթիյէ թաալիգ իլէ, չիմտի Սէրվէթ պէյ՝ նամընտա պիրիսինի Համտի պէյին տարպ էյլէտիկի թէտգիգ իտիլսին։ վէ ժուրնալը տարպ մէսէլէսինէ պագըյսը։

Բէիս։—Տիմէք քի։ Համտի էֆէնտինին հուգուգը չախսիյէսինին ֆէրաղաթընա տաիր օյան վէ հուգուգը ուժումիյէ ճիհէթինէ թէալլուգ իտէն միւթալանընը թէէխիր իտէրէք։ տիկէրլէրինէ պագըլսըն տէյօրսընը։ բէք ալ։ Սէրվէթ պէյ կէլմէ՞ մի։

Զապթ քեաթիպի։— Հուգուգը չախսիյէսինտէն ֆէրաղաթ էյլէտիկինէ տաիր ճէլպնամէ զիյրինէ իշարէթ իթմէք տիր։

Թարաֆը բիյասէթտէն վուգու պուլան էմր իւզրինէ ճէլպնամէ զիյրինէ մուհարրէր իշարէթ օգունտու։ վէ Սէրվէթ պէյին հուգուգը չախսիյէսինտէն ֆէրաղաթ էյլէմիշ օլտըղը անլաշրլըը։

Բէիս (միւտտաիի ուժումիյէ խիթապէն)։— Հուգուգը չախսիյէսինտէն ֆարիզ օլտըղընը Սէրվէթ պէյ պէյան իտիյօր, միւթալաանընզը պէյան իտինիզ։

Միւտտաիի ուժումի։— Սէրվէթ պէյտէն տօղալը Համտի պէյ ալէյհինէ իգամէ իտիլէն տավա՝ տարպ տավասը օլուպ, տարպ տավասը իսէ տօղրուտան տօղրույա հուգուգը ուժումիյէյէ միւթէալլիգ օլտըղընտան։ մուամիլէյհին հուգուգը չախսիյէսինտէն ֆէրաղաթ՝ հուգուգը ուժումիյէ տավասընընը իգամէ վէ թաալիպինէ թէէսիրի օլամագ։ չիմտի օլ պապատքի տավամը իգամէ վէ թասվիր իտէրիմ։

Բէիս։— Էօյլէ իսէ տավանընը թասվիր իտինիզ։

(Տէվամ)

ՐԷՍՄԻ

Շէգավէթը միւսթէմիրրէ ասհապընտան օլուպ, պունտան չէնտ սէնէ էվվէլ զապթիյէ միւլազիմի իպրահիմ աղալը գաթլու թէլէֆիտէրէք ֆզի վէ Բալու գապալրը իլէ Մաղկերտ սանճաղընընն էքսէր մահալլէրինէ իյսալը տէսթը խասար ու մազարրաթ իթմէքտտէ օլան վէ վուգուաթը միւքէրրէրէսինտէն տօլայը 15 սէնէ քիւրէք ճէզասը իլէ մահքիմ պուլընանիզօլը աշիրէթինտէն Հիւսէյին Նամ շագի իլէ իքի նէֆէր բէֆիգլէրինին սայէի մուվաֆֆագիյէթ վայէի հազրէթբեատիշահինտէ հայէն ախզ ու կիրիֆթ օլընընը ճիհէթլէ։ օրալարճա օյան տավաճընարընն իրսալի՝ էրզրում վէ Տիյարպէքիր վիլայէթլէրինէ պէյան գելընընը՝ Ցէրսիմ վիլայէթինտէն պա Թէլէկրաֆ իշար օլընմաղլա։ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գելընը։

ՏՈՒԻՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԼ

Վարիտաթը մուխասասէսէ իտարէսինտէն կէլէն իլան։

Միւսքիրաթ բէսմը պէյիյէսինին 1ճի թագսիթի միւտտէթի օլան 1301 սէնէսի շէհրը մարթը թէգարրուպ իթմէքտէ օլտըղընտան։ Ցէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթանլարընն միւսքիրաթ պէյիյէ նիզամնամէսինին 14ճունճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտտէթը թէէտիյէ օլան շէհրը շուպաթ (փետր։) իչինտէ բէսմը պէյիյէյի իյֆա իլէ միւճէտտէտէն թէգքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ նիզամնամէի մէզքիւրընն 10ընճը մատտէսինին սօն ֆզգրասը ահքեամընա թէվֆիգէն զիքը օլունան շէհրը մարթ հիւլուլինտէն էվվէլ պիզզաթ պէյիյէ միտիրիյէթինէ կէլմէլէրի։ վէ բէսմը մէզպուրընն ախզը իլէ միւճէտտէտէն թէգքէրէ իթասընա միւտիրիյէթը մուամիլէյհաճա պու կիւնտէն իթիպարէն պէտ ու միւպաշէրէթ օլընտըզընտան։ զիքը օլունան մարթ իպթիտասընա տէկին կէլիպ թէգքէրէլէրինի ալմահանլար հագլարընտա միւճաղաթը նիզամիյէնին պիլա խաթինա իճրա գելընճաղը մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գելընը։

31 քեանունը սանի 300

ՊԱՆԴԸ ՕՍՄԱՆԻՏԷՆ

Կէլէն իլան

100տէ 5 ֆայիզլի էսհամը միւմթազէնին 6 նիւմէրօլը գուբընը իլէ սօն գուրատա չըգան էսհամ պէտէլէրինին մարթ իպթիտասընտան իթիպարէն Պանգը Օսմանինին Գալաթատա վագը իտտարէխանէսիյլէ Սթամպօլտա Թարագճըլար սօգաղընտա պուլունան չիւպէսինտէ թէէտիյէ օլունմայա պաշլանըլաճաղընտան, ասհապընն ատէտը էսհամը միւպէյին պօրտրօլարըյա էսհամ վէ գուբօնլարընը հաֆթատա իքի տէֆա սալը վէ ճումատա կիւնլէրի իպրազ իթմէլէրի իլան օլունուր։

Տէրսաատէթ 12 փետր։ 85

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ապտիլ Մութթալըպ էֆէնտի հազրէթլէրինին մախտումը Շէրիֆ Ահմէտ Ադնան պէյ էֆ։ հազրէթլէրինէ Բուսէյի պէյլէրպէյլիկի (բաշալըգ) բիւթպէսի։

Բաշի միւշարէյէ հազրէթլէրինէ Զինճի բիւթպէ Մէճիտի Նիշանը իհսան պուլուրլըմըշ տըր։

* * *

Մէարիֆ նէզարէթի էնճիւմէնը թէֆթիշ վէ մուայէնէ պաշքիթապէթի ինզիմամը իլէ էնճիւմէնը մէզքիւր ազասընտան Ցուպհի պէյ էֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի։

Էնճիւմէնի թէֆթիշ ազասընտան Նաիմ պէյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միթէմայիզի։

Շնայտրը էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընֆը միթէմայիզի։

Էֆէնտիի մուամիլէյհէ 3ինճի բիւթպէ Օսմանի։

Տէօրտիւնճիւ Օրտուի Հիւմայուն (Էրզինկեան) սէրթապիպի Ահմէտ պէյէ 4ինճի Օսմանի Նիշանը իհսան պուլուրլըմըշ տըր։

ԲԷՍՄԻ

Շէգավէթը միւսթէմիրրէ ասհապընտան օլուպ, պունտան չէնտ սէնէ էվվէլ զապթիյէ միւլազիմի իպրահիմ աղալը գաթլու թէլէֆիտէրէք ֆզի վէ Բալու գապալրը իլէ Մաղկերտ սանճաղընընն էքսէր մահալլէրինէ իյսալը տէսթը խասար ու մազարրաթ իթմէքտտէ օլան վէ վուգուաթը միւքէրրէրէսինտէն տօլայը 15 սէնէ քիւրէք ճէզասը իլէ մահքիմ պուլընանիզօլը աշիրէթինտէն Հիւսէյին Նամ շագի իլէ իքի նէֆէր բէֆիգլէրինին սայէի մուվաֆֆագիյէթ վայէի հազրէթբեատիշահինտէ հայէն ախզ ու կիրիֆթ օլընընը ճիհէթլէ։ օրալարճա օյան տավաճընարընն իրսալի՝ էրզրում վէ Տիյարպէքիր վիլայէթլէրինէ պէյան գելընընը՝ Ցէրսիմ վիլայէթինտէն պա Թէլէկրաֆ իշար օլընմաղլա։ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գելընը։

ՏՈՒԻՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԼ

Վարիտաթը մուխասասէսէ իտարէսինտէն կէլէն իլան։

Միւսքիրաթ բէսմը պէյիյէսինին 1ճի թագսիթի միւտտէթի օլան 1301 սէնէսի շէհրը մարթը թէգարրուպ իթմէքտէ օլտըղընտան։ Ցէրսաատէթ վէ պիլատը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթանլարընն միւսքիրաթ պէյիյէ նիզամնամէսինին 14ճունճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտտէթը թէէտիյէ օլան շէհրը շուպաթ (փետր։) իչինտէ բէսմը պէյիյէյի իյֆա իլէ միւճէտտէտէն թէգքէրէլէրինի ալմագ իւզրէ նիզամնամէի մէզքիւրընն 10ընճը մատտէսինին սօն ֆզգրասը ահքեամընա թէվֆիգէն զիքը օլունան շէհրը մարթ հիւլուլինտէն էվվէլ պիզզաթ պէյիյէ միտիրիյէթինէ կէլմէլէրի։ վէ բէսմը մէզպուրընն ախզը իլէ միւճէտտէտէն թէգքէրէ իթասընա միւտիրիյէթը մուամիլէյհաճա պու կիւնտէն իթիպարէն պէտ ու միւպաշէրէթ օլընտըզընտան։ զիքը օլունան մարթ իպթիտասընա տէկին կէլիպ թէգքէրէլէրինի ալմահանլար հագլարընտա միւճաղաթը նիզամիյէնին պիլա խաթինա իճրա գելընճաղը մալիւմ օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար գելընը։

31 քեանունը սանի 300

ՊԱՆԴԸ ՕՍՄԱՆԻՏԷՆ

Կէլէն իլան

100տէ 5 ֆայիզլի էսհամը միւմթազէնին 6 նիւմէրօլը գուբընը իլէ սօն գուրատա չըգան էսհամ պէտէլէրինին մարթ իպթիտասընտան իթիպարէն Պանգը Օսմանինին Գալաթատա վագը իտտարէխանէսիյլէ Սթամպօլտա Թարագճըլար սօգաղընտա պուլունան չիւպէսինտէ թէէտիյէ օլունմայա պաշլանըլաճաղընտան, ասհապընն ատէտը էսհամը միւպէյին պօրտրօլարըյա էսհամ վէ գուբօնլարընը հաֆթատա իքի տէֆա սալը վէ ճումատա կիւնլէրի իպրազ իթմէլէրի իլան օլունուր։

Տէրսաատէթ 12 փետր։ 85

ՄԻԽԹԷՖԷՐՈՒԴԱ

Սէլանիք վէ Մանասթիր վիլայէթլէրինէ պա պէրմէք ալիշան Պուլկար մէթրօբօլիտլէրի Թաեինի մատատէսինտէն տոլայը Բուլգարիստանի Պարապան Ա. Իւլէ պիր Թագրիր Թագտիմ օրնատրդը, վէ պունտան Ֆ՝բամիրին Հիւմայուն ահքեամինա Պուլկար մէթրօբօլիտլէր Թային օրնամաեռաճաղ վէ էկէր հեր հատէ Թաեին օրնամագ օլուր իսէ. Պուլկարլարդն Օրթօտօքս Թանքլամամաը վէ Պուլկար Էկզարքլիքին Ցէրսասատէթ իդամէթինէ միւսասատ օլունմամասը լայքմ կէտիկի պիտիրիլմիկի կէյէն կիւն եազը՝ մրշ իտի։

Իշտիրիտիկինէ կէօրէ, պունտան տոլայը Բուլգարիստանէսիլէ Պուլկար Էկզարքասխանէսի պէյնինտէ Թէքէվվիւն իտուն իսթիլաֆ՝ պու կիւնդէրտէ քէսպը չիտտէթ էյլէմիշ տիր։

Բրվայէթէ կէօրէ, Բուլգարիստանէսի՝ Պուլկար Էկզարքլըգնին Օրթօտօքսլուգ խարէհինտէ Թանքլամաքը Թաստիգ իշին Բուսիա վէ Բուլգարիա վէ Սըրպիստան իտարէի բուհանիյէլէրինէ միւրաճաաթ ազմինտէ իմիշ։ Բուլգարիստանէ պէյան օլնտրլընա կէօրէ, Բաթրիգխանէնին իշլու Թէչէպպիսի իւզէրինէ իսթիֆաֆաքը միհիմմէ զուհուր իտեճէք տիր։ գիրա Պուլկարլարդն Օրթօտօքսլուգ խարէհինտէ Թանքլամաքը Բուսիա Թարաֆընտան Թաստիգ օլընմայաճաղը զանն օլընըյօր։

Բուսիա, Բուլգարիա վէ Սըրպիստան իտարէի բուհանիյէլէրի՝նին՝ Պուլկար Էկզարքլիքը Օրթօտօքս Թանքլայա տէվամ իտուպ՝ հիչ պիր Թարաֆը միհնֆէթիլիթ մէմէք իւզրէ պիթարաֆ գալաճաղլարը միհէթէմիլ իմիշ։

—

«Ինկիլիզ կազէթալարը մուխպիրլէրինին տէյէրի» իւնվանը իլէ Մէնիւօրտէ օգունտրդընա կէօրէ, Տէյլ Նիւ-Ղ կազէթասը Թարաֆընտան հարպ մուխպիրլիի մէմուրիյէթիլէ Մրսրա իգամ օլընան Մ. Օ՝ Քէլլի՝ մասչ օլարագ պէր վէճհը բէշին 150·000 ֆրանգ ախզ էյլէմիշ, վէ պունտան պտչգա մէսարիֆ նամը իլէ պիր օգատար տա մէպլոզ սարֆ իմիշ տիր։ Տէյլ Նիւ-Ղ կազէթասը իտարէխանէսի՝ մուխպիրը մուամիլէյհ իլէ ազատ իմիշ օլտուղը մուգավէլէ ահքեամընճա, քէնտի տուլ գալան զէվճէսինէ տախի 150·000 ֆրանգ իմասընա մէճպուր տը։

Մ. Հէրպէր վէ Մ. Գամէրօնդն ախիրէն մուգու պուլան վէֆաֆալարը տախի Սմոլոդոբ իլէ Մէնիկ Բուհա պունտան էքսիյէ մալ օլմայաճաղ տը։

Գրբրմ մուհարպէպէսի էնտասընտա Թրանս Թարաֆընտան մէյտանը հարպա իրայ օլունան Մ. Բիւսել՝ ավտէթինտէ 100 000 ֆրանգ իքրամիյէ ախզ իմիշ տիր։ Մուխպիրը մուամիլէյհին օլ վազթ քի մուգավէյէսի մուճիպինճէ, քէնտիսի վէֆաթ իմատիկիտտէ զէվճէսի գայտր հայաթ չարթը իլէ թրանս իտարէխանէսինտէն սէնէվի 50 000 ֆրանգ ախզ իտճէք իմիշ։

Թէլեգ. Էֆեմ.— Մուխպիր օլտրգտան սանդրա պէօյլէ օյմայր։ Աճապա պունլար մուխպիրլիք մի, եազա ժէնէրալրգ մը իմիշլէր։

—

Մէնիւօրտէ օգունտրդընա կէօրէ, Լանտրատա պէօյիւք պանգալարդն տիրէ քիօրլարը՝ սէնէվի 4000 ֆրանգտան էքսիք մասչը օ...ա տա էվլէնէն մէմուրլարա եօլ վէրիյմէյի խահթը գարարա ալմ չլար իմիշ։

—

Պրուսա բէտիֆ գօմանտանը Մուսա բէեազիմ՝ բաշա՝նին Պրուսա վարօրը իլէ Ցէրսասատէթէ մուվասլէթ էյլէմիշ օլտրղր կի պի։ Էտիրնէ մէրքէզ միւտտաիի ո մուսի մուավինի Բէտման պէյ տախի պու սապահ Պրուսայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—

Գէրէ-Բէնդա Բուդն կազէթասը նրն պ յանընա կէօրէ, Շարդտա վէ Պա գանլարտա Գաթօլիգ ֆիլիսէսի՝նին նուֆուզ ու թէէսիրի թէգայիւտ իմիշքտէ օլուպ չէօյլէ քի, Գարատաղ՝ հիւքիմէթի՝ քիլիսէի մէզքիւրը թանքմաղա ասլա բաղի օլամըշ, վէ շիմտիքի բրէնս Գաթօլիգիկէ զրտտ օլտրղընտան, պունտան 6 այ ագտէմ բաբազլարը թաագիպ էյլէմիշ իքէն, շիմտի ահվալ թէպետտիւլ իտեէք։ Գարատաղտա պիր Գաթօլիգ իտարէի բուհանիյէսի թէէսիսինէ տաիր պիր լայիհա գալէմէ այրնմագտա իմիշ։ Պուսուրէթլէ եագընտա Պօսնա, Հերսէք, Պուլկարիստան, Բումանիա, վէ Գարատաղտա Գաթօլիք հէյէթը իտարէլերի թէէսիս իտէճէք տիր։

—

Շարգի Բուլգէրի վալիսի սապրգ Ալէգօ բաշա հազրէթլէրի իլէ վիլայէթը միշարէլէյհա մալիյէ միտիրիյէթի պէյնինտէ պու քէրրէ զարիպ պիր միհնազա զուհուր իմիշ տիր։

Շէօյլէ քի, բաշի միշարէլէյհ՝ էնտաի մէմուրիյէթինտէ հիւքիւմէթ գօնաղընդն թամիրի իչին պէտենինտէն սարֆ իմիշ օլտուղու 118·880 զրուշը թալեպ իմէճքտէ օլտուղը կիպի, միտիրիյէթը մէզքիւրէ տախի՝ բաշի միշարէլէյհ թարաֆընտան վիլայէթին վարիտաթընտան ախզ օլունան վէ մահալը սարֆը հիչ պիր էվրագր բէսմիյէ իլէ մալիմ օլմայան 350·000 զրուշը թալեպ իմէճքտէ իմիշ։

—

Կէչէնտէ Ֆէնէր հարիգինտէ Բուլգարիստանէսինին գուրթարըլմասը խուսուսընտա եանկընն ալայընդն մէշհուտ օլան զարէթի ու իգամամը ֆէվգէլատտինէ մէպնի, Բուլգարիգի Եօվագիմ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ ալայը մէզքիւրդն գօմանտանը Զէչէնի բաշա հազրէթլէրինէ պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ, բաշի միշարէլէյհէ վէ եանկընն ալայընդն էֆրատընա պէյանը թէչէքքիւր էյլէմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը Մ. Ռիչտհամ՝ տիւն Պապը Ալիյէ պիյազիմէ, խարիհիյէ Նազրը Ասիմ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իմիշ տիր։

—

Ավսթրիա սէֆարէթխանէսի թերճէմանլարընտան օլուպ մէէզունէն մէմէքքէթի ճանիպինտէ օլան Պարոն Գոհն՝ պու քէրրէ չէհրիմիզէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—

Էտիրնէ վիլայէթինտէ Հավզա գաղասընտա թարու իտարէսինճէ 300 լիրայա գարիպ պիր իխթիյա մուգու պուլուրզընտան, վիլայէթը մէզքիւրէ մալիյէ միւֆէթիչի Բուսի բաշա հազրէթլէրի՝ իճրաի թագիգաթ իչին մուավինի Բիզա պէյի օրայա իգամ էյլէմիշ տիր։

Պուքրէշ չէհրին 1869 իսթիգրազդն 72նճի գուրուսը, իշպու 1885 յուպաթ 1տէ կօթատա քէչիտէ օլունըպ, գիրտէքի սըրալար (օէրէ) գաղանմըշ օլտուղընտան, համիյլէրի Գալաթատա Գօմիսիօն խանդն գարշըսընտա Նօ. 9տա Ղ. Փ. Զորուբեան էֆէնտիյին մաղազանա պիլիարազ պէտէլլէրի ալմալարը վէ թաֆսիլի մալիմաթ ախզ իմէճէրի իչին իլան օլընըր։

Նումրէ

28	2286	3639	5588
160	2287	3659	5670
304	2314	3697	5747
356	2320	3743	5769
403	2458	3762	5772
676	2461	3770	5809
793	2524	3812	5997
948	2533	3921	6146
974	2551	3940	6298
995	2584	3943	6334
996	2621	4102	6381
1009	2668	4177	6444
1094	2671	4358	6461
1287	2689	4433	6498
1350	2827	4594	6519
1423	2840	4719	6521
1608	2870	4796	6544
1701	2984	4906	6684
1702	3036	4917	6752
1736	3103	5051	6881
1826	3114	5322	6937
1925	3139	5340	7096
1955	3175	5352	7228
1965	3189	5353	7253
2051	3452	5379	7291
2110	3476	5394	7292
2186	3591	5429	7493
2204	3635	5502	
2218	3637	5547	

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՓՈՐՈԱՍԸ

Լօնտրա 12 Փետր.

Ինկիլիսական Ինկ. Լաբ.	099-9/16
Օսմ. էսհամը աշլալը	17-5/16
» » գարանը	17-3/8
Իսթիգրազ 65	11-7/8
» 69	10-1/2
» 71	71-1/8
» 72	20-1/2
» 73	9-3/8
Օսմանլը Պանգասը	14-1/8
Բուսիա իսթիգրազը	97-5/8
Մըսրը տուլ. մութահըտէ	68-1/8
» իսթիյազը	89-1/8
Տարիա Սանիէ (Մըսրը)	66-1/4
Ռօշիլտ իսթիգրազը	88-
Մա արիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիո Բարիզ 3 այ վաստ	-

Բարիզ 12 Փետր.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	81-35
» » 3½ %	109-65
Եէնի Օսմ. էսհամը աշլալը	17-62½
» » » գարանը	17-65

Միւպատէլէ

Սեռի Պ.	20-3/4
» Ս.	17-1/2
» Տ.	17-5/8
Բուսէլի հրմանպիէրի	47-50
Օսմանլը Բէյիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	608-75
Ֆրէտի Լիոնէ	143-75
Ֆրէտի Փոնսիէ	1735-
Լիոն ագսիօնը	1270-
Սուէզի ագսիօնը	1917-50
Բուսիա 5 % 1877	100-1/4
Իթալիա էսհամը	97-75
Մարը Փոնս. մութահրաէ	343-25
Եունան 5 % 1879	348 75
Գամպիո 5 այ վաստ	25-35

Վիէննա 12 Փետր.

Լանդրա իզէրինէ գամպիո	124-10
Բուսէլի հրմէնտիֆէրի	22-70

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՐՈԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	9-23
Նու տապահ աշ. պոր	9-24
Մըսրը մութահրաէ. գար.	75 25
Նու տապահ աշլալը ք. ք.	75 30
Իսթիգ. 65 (մութան	78 50
» 65	80 75
» 69 (բինար	53-25
» 72 (Պան տիւ Թրէ.)	22-75
» 73	47-
Բուսէլի հրմէնտարֆէրի	46-62½
Ագչէ Փայիկի	7-
Բէբոր Դրմ.	-
Հէվալէսիգ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՈՒՈՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-30
Սթամպոլ պանգասը	5-10
Օսմէթէ ժէնէրալ	3-25
Թրամվայ	2-67½

ԱԳՔԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը	100 զրշ.տան	Ղ. Բր.
Գէյլաղ մէճիտիէ Ֆարդը		108-
Մէթալիք	»	99-
Գէչիք	»	102-35
Ամբրազ	»	102-35
Գազը	»	300-
Գայմէ		3300-
Ինկիլիզ լիրասը		110-18
Ֆրանսզա ալթունը		87-30
Բօլ		90-20
Գրէմից ալթունը		51-20
Գարպոն գայմէսի		8-35

ԻԼԱՆՍԹ

Շուրաի Պահրիյէ
ճանիպլը ալիսինէն

Էրեկլի մատէնը Հիւմայունընտան իքի եիւզ պին գանթար մատէն բէգմիրիինին թիւճճար սէֆայինիյլէ թէրսանէի ամիրէյէ նագլի մուգարրէր օլտուղընտան, պունդն չէրամիթը մուգարրէրէսի վէճհէյէ սուրէթը նագլինի տէրէօճտէ իթմէկէ թալեպ վար իսէ, յուպաթը տէօրտինճիու բաղար էրթէսի կիւնիւ իճրա գըլընճագ միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ Շուրաի Պահրիյէյէ կէմէրէրի իլան օլընըր։

31 քեանունը սանի 300

Սատէթլու Պէհճէթ պէյ էֆէնտինին Մուխլիս պէյ գիմէթինտէ պա իլամ ալաճաղը օլան մէպալիզը մալիսէյէ մուգաբիլ տանին մուամիրէյէ էօճտէսինէ ֆէրաղ իտիլմիշ օլան Գալաթատա Գուլէ գաբուսը ճիվարընտա էսթէր օսգաղընտա վագը 27 վէ 29 վէ 31 Նուէմբրօրաբ իլէ մուրագգամ 2 պալ խանէ իլէ պիր պալ տիւքքեանընն ինտէլ միգայէտէ լիրա 100 զրշ. հիսալը իլէ 26000 զրշ. պէտել իլէ թալիպի եօհտէտինտէ թէգարրուր էյլէմիշ օլուղընտան, թարիխը իյանտէն իթիբարէն 31 կիւն սոնրա գարարը գաթիսի վէրիլճէճկինտէ, 100տէ 5 զամմը իլէ գիսատէյէ թալիպ օլանլարընն միւտտէթը մէզքիւրտէ իսկիւտար Պիտայէթ մահքէմէսի Խրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իլան օլունը։

30 քեանունը սանի 300

Սէյէի հալիյէ աշար մալինէն իգմիտ սանճաղընտա կէյվէ գազասընա մուգաթ Ագհիսար նահիյէսի անպարընտա մէվճուտ հընթա, մըսրը վէ բամուգ վէ սարը 8 գալէմ զէխարը միհթէէվվիյանդն շուրութը միւզայէտէ մուճիպինճէ Ֆիրուխթ օլունմագ իւզրէ իհալէի եվվելիյէլերի իչպու կէլճճէք շուպաթը բումինին Ճիւնճիւ կիւնիւ իճրա գըլընճագընընտան, թալիպ օլանլարը Շէհր Եմանէթը ճէլիլիսինինտ գօմիսիօնը մախսուսընա վէ Աշար նէզարէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէյէրի իլան օլունը։

30 քեանունը սանի 300 2—2

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆ Հիւմայուն վարիտաթը ուսմանիյէ իտարէսի մահլիւաթ գալէմինտէ պէհէր կիւն միւգայէտէլերի հճրա օլունմագտա օլան աթիւզգիր մահլիւաթը մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 2ինճի հաֆթասը օլան իշպու 1500 սէնէսի քեանունը սանինին 2ինճի բագար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն պիր հաֆթա գարֆինտա թալիպ օլանլարընն գրյմէթը մուխամմէնէսինինէ օշրինէ միւսամի թէէմին ազչէսիյլէ պէրպարէր իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլերի լազմ կէլիպ, պէտէլը մուաճճէլէյէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրկի գալպալ օլունմայաճաղը իքինճի ազֆա օլարագ իլան օլունուր։

. . 42 վէ 44 10000 (1) — Սուլթան Ահմէտտէ Իշլէր մահալլէսինտէ Աթ մէյտանը ճատտէսինտէ Սուլթան Ահմէտ Խանը Սալիս վագֆընտան թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 50 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 80 ղրուշ քիրալը պիր պալ մէնզիլին նրսֆ հիսէսի։

. . 10 . . 7000 . — Շեհր Էմինի գուրպինտէ Տէնիզ Ապտալ մահալլէսինտէ Գօլպաշը օսգաղընտա Գաուէմպալա խաթուն վագֆընտան թէրպիէն 342 մէթրօ արսատա տէրունինտէ պիր գույու վէ 380 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ մուգատտէմա մէնզիլ էլեէվմ էէմէնիէի ֆապրիգասընընն պիթիւնիւ։

. . 169 . . 7500 . — Իսկիւտարտա Եէնի Մահալլէտէ Եէնի Մահալլէ ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պալ սիմիտի ֆուրուներ կէտորիկիին 120 սէհիմ իթիբարը իլէ 60 սէհիմ հիսէսի։

. 112 . . 7000 — Իսկիւտարտա Բազար պազր մահալլէսինտէ Էմիր օղլու սօգաղընտա Հէքիմզատէ Ալի բաշա գարու չուհատարը էլճճան Իբրահիմ աղա վագֆընտան թէրպիէն 912 մէթրօ տէրունինտէ պիր գույույու միւշթէմիլ պիր գըթա մէնզիլ ղրշ. քիրալը 2 պալ արբաճը վէ ա-խրընն սիւլիւս հիսէսի։

. . 4 . . 5000 . — Թօբխանէտէ Էթմէքճի պազը մահալլէսինտէ Կիւլիւմ պազը սօգաղընտա Կիւլիւմ պազը Էլճճան Հիւսէյին աղա վագֆընտան թէրպիէն 76